

Godišnji financijski izvještaji ESB-a za 2017.

Izvešće o poslovanju	2
Financijski izvještaji ESB-a	25
Bilanca na dan 31. prosinca 2017.	25
Račun dobiti i gubitka za godinu koja je završila 31. prosinca 2017.	27
Računovodstvene politike	28
Bilješke o bilanci	36
Izvanbilančni instrumenti	53
Bilješke o računu dobiti i gubitka	56
Izvešće neovisnog revizora	64
Bilješka o raspodjeli dobiti i gubitka	68

Izvešće o poslovanju

1. Svrha izvješća o poslovanju ESB-a

Izvešće o poslovanju sastavni je dio godišnjih financijskih izvještaja ESB-a, kojemu je svrha pružanje osnovnih informacija povezanih s financijskim izvještajima.¹ Budući da ESB poduzima aktivnosti i operacije radi ostvarenja svojih ciljeva politike, njegovo financijsko stanje i rezultate treba promatrati u odnosu na mjere politike.

U izvješću o poslovanju govori se o glavnim aktivnostima i operacijama ESB-a te njihovu utjecaju na njegove financijske izvještaje. Osim toga, izvješće o poslovanju sadržava analizu glavnih kretanja u bilanci i računu dobiti i gubitka tijekom godine te informacije o financijskim resursima ESB-a. Naposljetku, sadržava i opis okružja rizika u kojem ESB djeluje, odnosno informacije o financijskim i operativnim rizicima kojima je ESB izložen te politikama upravljanja rizicima kojima se služi kako bi te rizike smanjio.

2. Aktivnosti

ESB je dio Eurosustava, čiji je primarni cilj održati stabilnost cijena. Osnovne zadaće ESB-a, kao što je opisano u Statutu ESSB-a², obuhvaćaju provedbu monetarne politike europodručja, obavljanje deviznih transakcija, upravljanje službenim deviznim pričuvama država europodručja i promicanje nesmetanog funkcioniranja platnih sustava.

Osim toga, ESB je odgovoran za učinkovito i dosljedno funkcioniranje jedinstvenog nadzornog mehanizma (SSM) kako bi nadzor banaka bio intruzivan i učinkovit. Na taj način pridonosi sigurnosti i pouzdanosti bankovnog sustava i stabilnosti financijskog sustava.

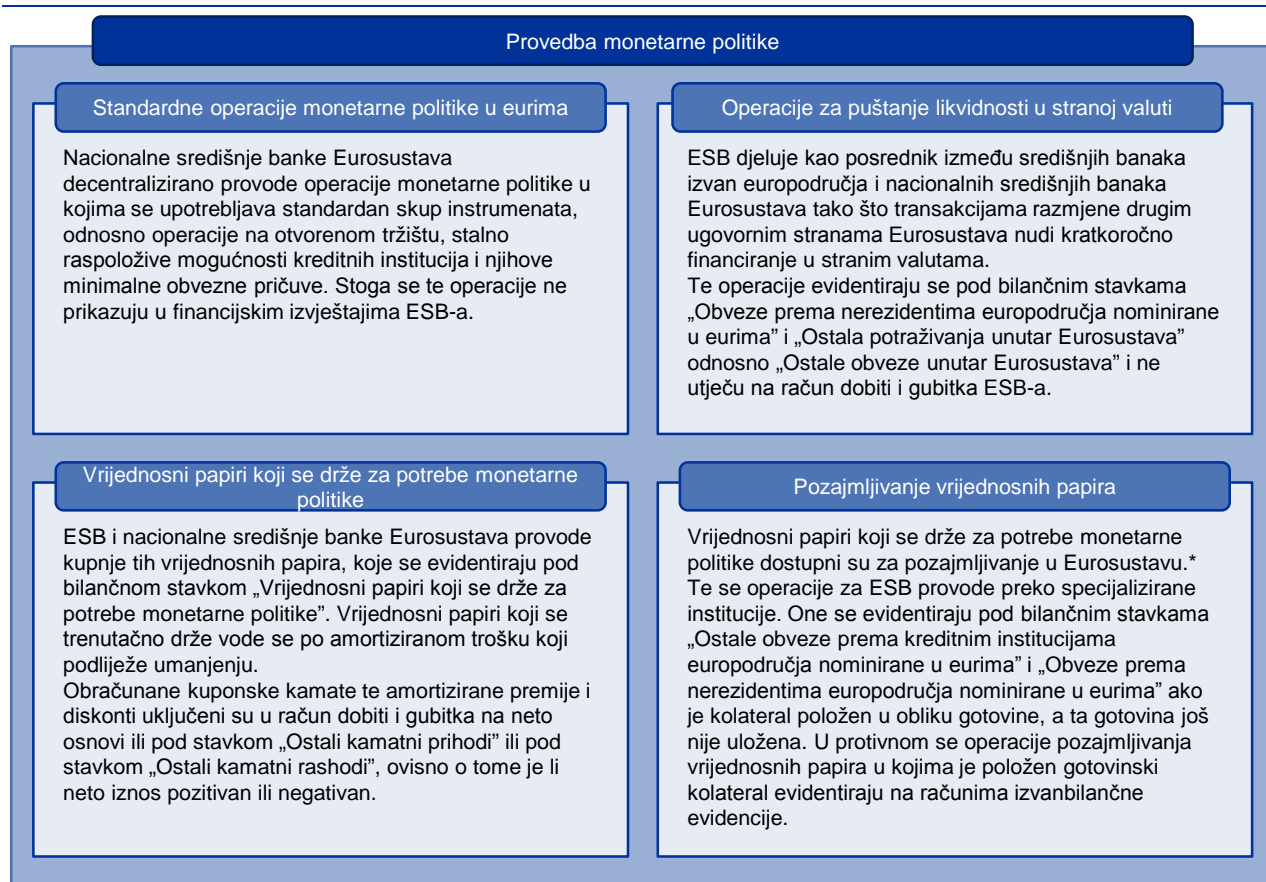
Operacije monetarne politike Eurosustava evidentirane su u financijskim izvještajima ESB-a i nacionalnih središnjih banaka europodručja u skladu s načelom decentralizirane provedbe monetarne politike u Eurosustavu. Slika 1. pruža pregled glavnih operacija i funkcija koje ESB obavlja u provedbi svojih zadaća i njihova utjecaja na financijske izvještaje ESB-a.

¹ Financijski izvještaji obuhvaćaju bilancu, račun dobiti i gubitka te povezane bilješke. Godišnji financijski izvještaji obuhvaćaju financijske izvještaje, izvješće o poslovanju, revizorsko izvješće i bilješku o raspodjeli dobiti i gubitka.

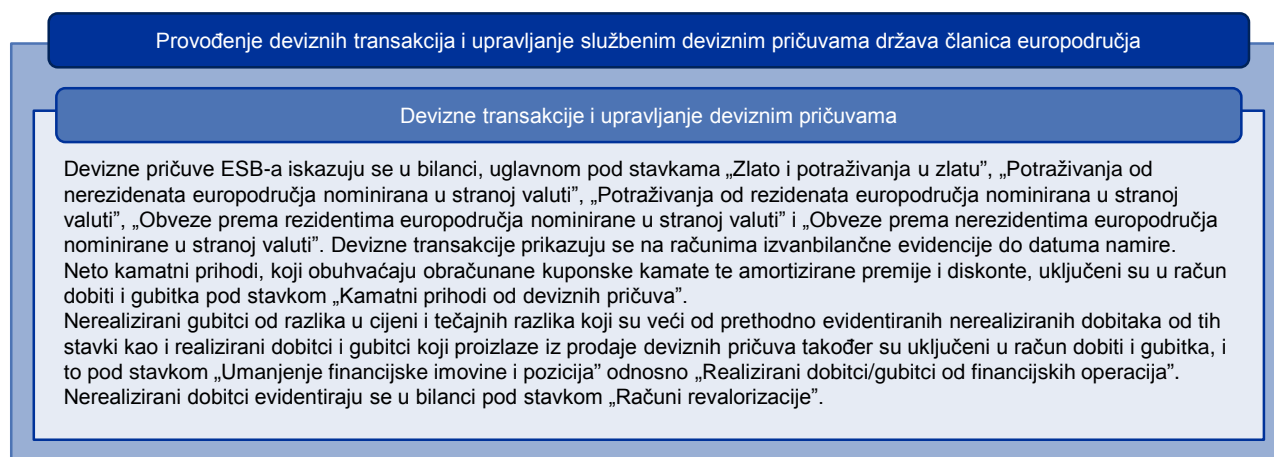
² Protokol o Statutu Europskog sustava središnjih banaka i Europske središnje banke

Slika 1.

Glavne aktivnosti ESB-a i njihov utjecaj na financijske izvještaje

* Dodatne pojedinosti o pozajmljivanju vrijednosnih papira možete pronaći na [mrežnim stranicama ESB-a](#).

Promicanje nesmetanog funkcioniranja platnih sustava

Platni sustavi (TARGET 2)

Salda unutar Eurosustava nacionalnih središnjih banaka europodručja prema ESB-u koja proizlaze iz sustava TARGET2* iskazuju se zajedno u bilanci ESB-a kao jedna neto pozicija imovine ili obveza. Remuneracija tih salda uključena je u račun dobiti i gubitka pod stavkama „Ostali kamatni prihodi” i „Ostali kamatni rashodi”.

* Dodatne pojedinosti o sustavu TARGET2 možete pronaći na [mrežnim stranicama ESB-a](#).

Doprinos sigurnosti i pouzdanosti bankovnog sustava i stabilnosti financijskog sustava

Nadzor banaka: jedinstveni nadzorni mehanizam

Godišnji rashodi ESB-a povezani s njegovim nadzornim zadaćama nadoknađuju se godišnjim naknadama za nadzor koje se ubiru od nadziranih subjekata. Naknade za nadzor uključene su u račun dobiti i gubitka na poziciji „Neto prihodi od provizija i naknada”.

Osim toga, ESB može izreći administrativne kazne nadziranim subjektima zbog nepridržavanja uredbi EU-a o bonitetnim zahtjevima za banke i nadzornih odluka ESB-a. Prihodi te vrste evidentiraju se u računu dobiti i gubitka na poziciji „Neto prihodi od provizija i naknada”.

Ostalo

Novčanice u optjecaju

ESB-u je dodijeljen udio od 8 % u ukupnoj vrijednosti euronovčanica u optjecaju. Iz toga proizlaze potraživanja od nacionalnih središnjih banaka, koja nose kamatnu stopu koja odgovara stopi na glavne operacije refinanciranja. Te su kamate uključene u račun dobiti i gubitka pod stavkom „Kamatni prihodi koji proizlaze iz raspodjele euronovčanica unutar Eurosustava”.

ESB centralno snosi troškove koji proizlaze iz prekograničnog prijevoza euronovčanica između tiskara i nacionalnih središnjih banaka radi dostave novih novčanica kao i između pojedinačnih nacionalnih središnjih banaka radi nadoknade manjkova kod jednih viškom zaliha kod drugih. Ti se troškovi iskazuju u računu dobiti i gubitka na poziciji „Usluge proizvodnje novčanica”.

Portfelj vlastitih sredstava

Portfelj vlastitih sredstava ESB-a prikazuje se u bilanci, uglavnom pod stavkom „Ostala financijska imovina”. Neto kamatni prihodi, koji obuhvaćaju obračunane kuponske kamate te amortizirane premije i diskonte, uključeni su u račun dobiti i gubitka pod stavkama „Ostali kamatni prihodi” i „Ostali kamatni rashodi”. Nerealizirani gubitci od razlika u cijeni koji su veći od prethodno evidentiranih nerealiziranih dobitaka od razlika u cijeni od tih stavki kao i realizirani dobitci i gubitci koji proizlaze iz prodaje vrijednosnih papira također su uključeni u račun dobiti i gubitka, i to pod stavkom „Umanjenje financijske imovine i pozicija” odnosno „Realizirani dobitci/gubitci od financijskih operacija”. Nerealizirani dobitci od razlika u cijeni evidentiraju se u bilanci pod stavkom „Računi revalorizacije”.

3. Financijska kretanja

3.1. Bilanca

U Grafikonu 1. prikazane su glavne sastavnice bilance ESB-a u razdoblju od 2013. do 2017. U četvrtom tromjesečju 2014. bilanca ESB-a počela je rasti zbog kupnji vrijednosnih papira u sklopu trećeg programa kupnje pokrivenih obveznica i programa kupnje vrijednosnih papira osiguranih imovinom. Rast se nastavio sljedećih godina, uglavnom zbog kupnje vrijednosnih papira u sklopu programa kupnje vrijednosnih papira javnog sektora.

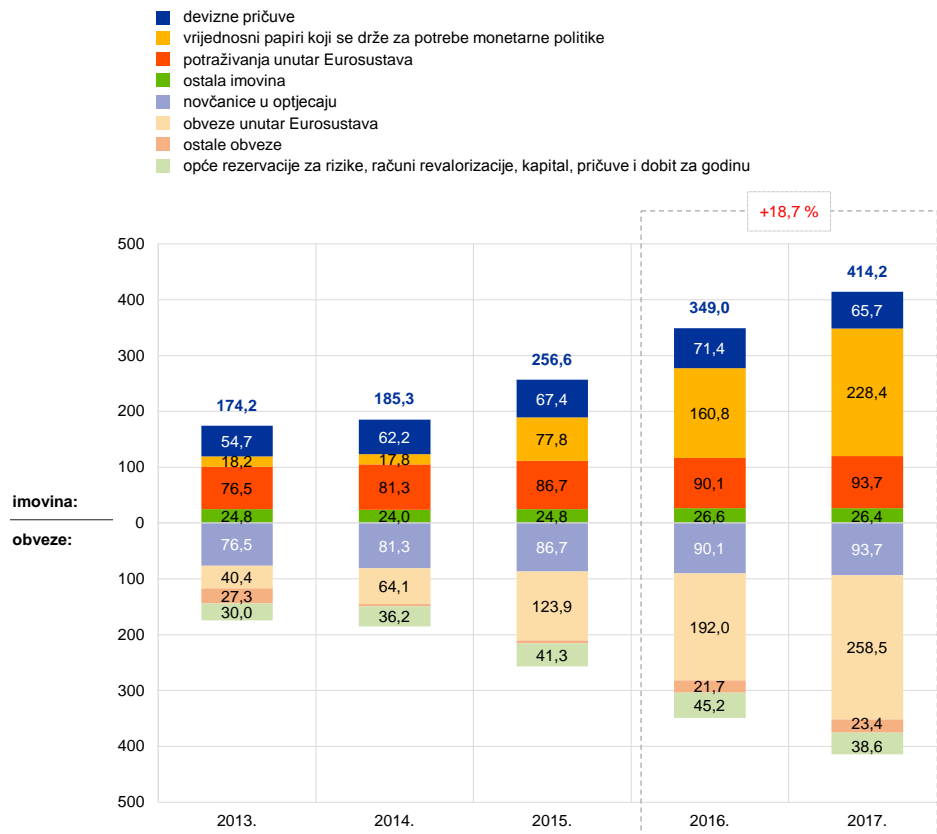
65,2 mlrd. EUR
povećanje ukupne
imovine u 2017.

Ukupna imovina ESB-a povećala se u 2017. za 65,2 mlrd. EUR na 414,2 mlrd. EUR, uglavnom zbog udjela kupnji vrijednosnih papira u sklopu programa kupnje vrijednosnih papira³. Te su kupnje dovele do povećanja stavke „Vrijednosni papiri koji se drže za potrebe monetarne politike”, dok je gotovinska namira tih kupnji u sustavu TARGET2 dovela do odgovarajućeg povećanja stavke „Obveze unutar Eurosustava”.

³ Program kupnje vrijednosnih papira sastoji se od trećeg programa kupnje pokrivenih obveznica, programa kupnje vrijednosnih papira osiguranih imovinom, programa kupnje vrijednosnih papira javnog sektora i programa kupnje vrijednosnih papira korporativnog sektora. Dodatne pojedinosti o programu kupnje vrijednosnih papira možete pronaći na [mrežnim stranicama ESB-a](#).

Grafikon 1. Bilanca ESB-a

(mlrd. EUR)

Izvor: ESB

55 %

ukupne imovine su vrijednosni papiri koji se drže za potrebe monetarne politike

Na kraju 2017. godine 55 % ukupne imovine ESB-a bili su **vrijednosni papiri koji se drže za potrebe monetarne politike nominirani u eurima**. Pod tom bilančnom stavkom ESB drži vrijednosne papire kupljene u sklopu programa za tržišta vrijednosnih papira, triju programa kupnje pokrivenih obveznica, programa kupnje vrijednosnih papira osiguranih imovinom i programa kupnje vrijednosnih papira javnog sektora.⁴ U 2017. su se nastavile kupnje u sklopu trećeg programa kupnje pokrivenih obveznica, programa kupnje vrijednosnih papira osiguranih imovinom i programa kupnje vrijednosnih papira javnog sektora⁵ u skladu s odlukama Upravnog vijeća o ukupnim mjesečnim kupnjama Eurosustava te unaprijed određenim kriterijima prihvatljivosti.

67,6 mlrd. EUR

povećanje portfelja vrijednosnih papira koji se drže za potrebe monetarne politike

Zbog kupnji se portfelj vrijednosnih papira koje ESB drži za potrebe monetarne politike u 2017. povećao za 67,6 mlrd. EUR na 228,4 mlrd. EUR (vidi Grafikon 2.), pri čemu je povećanje najvećim dijelom rezultat kupnji u sklopu programa kupnje vrijednosnih papira javnog sektora. Do smanjenja držanja u sklopu prvih dvaju

⁴ ESB ne kupuje vrijednosne papire u sklopu programa kupnje vrijednosnih papira korporativnog sektora.

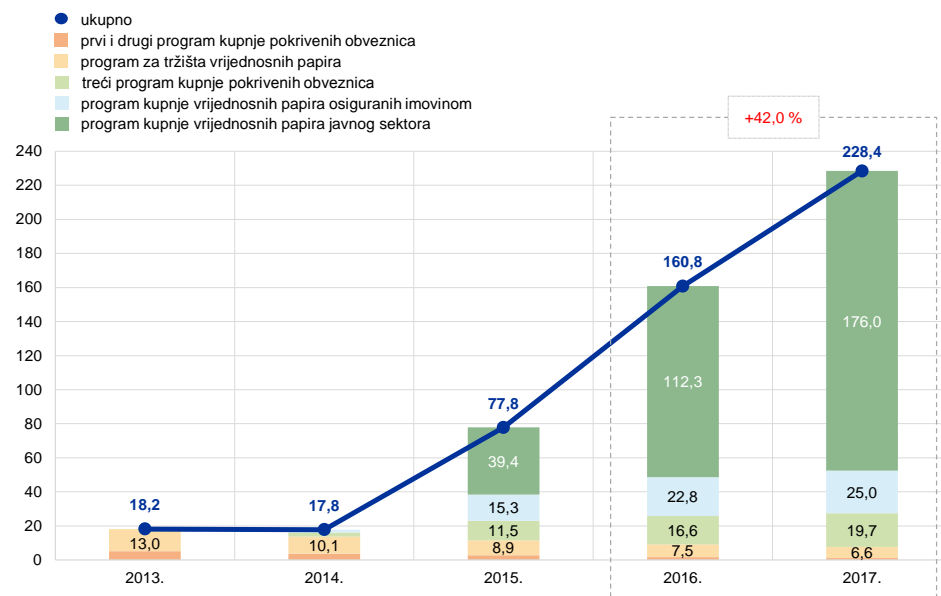
⁵ U 2017. nije bilo kupnji u sklopu prvih dvaju programa kupnje pokrivenih obveznica i programa za tržišta vrijednosnih papira jer je Upravno vijeće odlučilo prekinuti te programe.

programa kupnje pokrivenih obveznica i programa za tržišta vrijednosnih papira došlo je zbog otkupa u ukupnom iznosu od 1,5 mlrd. EUR.

Grafikon 2.

Vrijednosni papiri koji se drže za potrebe monetarne politike

(mlrd. EUR)

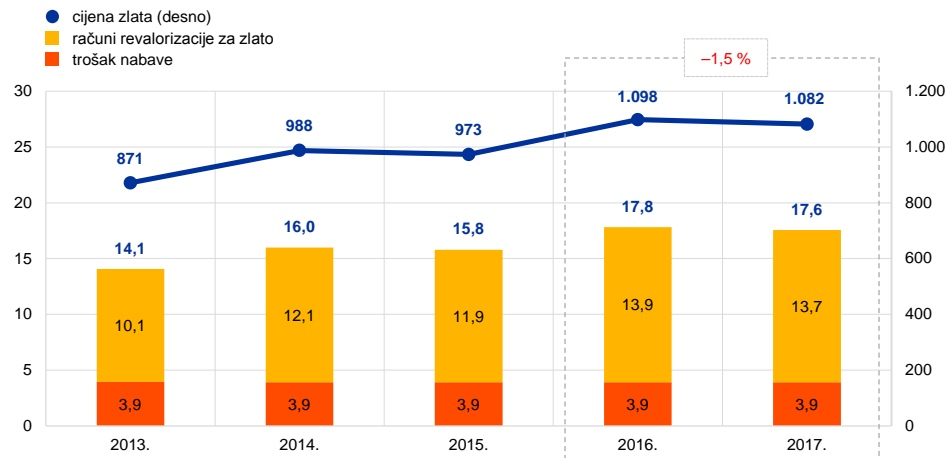
Izvor: ESB

U 2017. se ukupna eurska protuvrijednost **deviznih pričuva ESB-a** – koje se sastoje od zlata, posebnih prava vučenja, američkog dolara, japanskog jena i, od 2017., kineskog juana renminbija – smanjila za 5,7 mlrd. EUR na 65,7 mlrd. EUR.

Eurska protuvrijednost zlata i potraživanja u zlatu ESB-a smanjila se u 2017. za 0,3 mlrd. EUR na 17,6 mlrd. EUR (vidi Grafikon 3.) zbog smanjenja tržišne cijene zlata izražene u eurima, dok se količina zlata u uncama čistog zlata nije mijenjala. To je smanjenje prouzročilo i smanjenje stanja na računima revalorizacije, koji su se smanjili za jednak iznos (vidi odjeljak 3.2.).

Grafikon 3. Zlato i cijene zlata

(lijevo: mlrd. EUR; desno: EUR za XAU)

Izvor: ESB

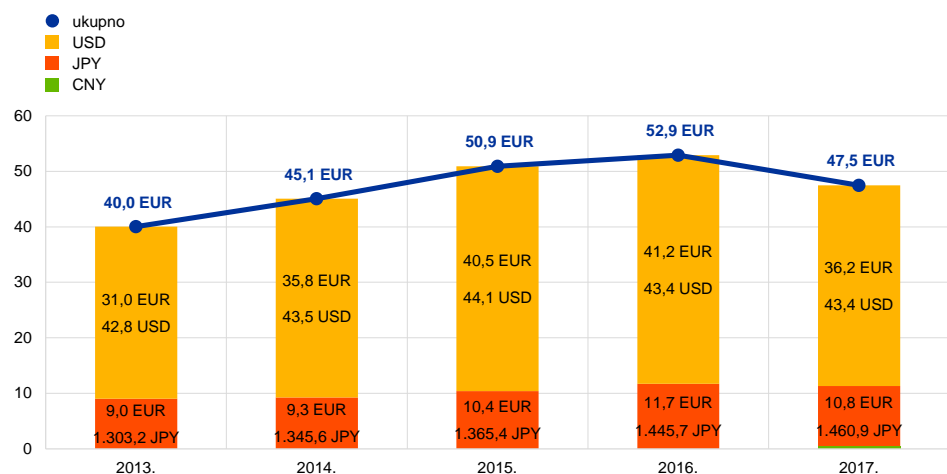

Vrijednost neto deviznih sredstava ESB-a smanjila se zbog aprecijacije eura.

Neto devizna sredstva ESB-a u američkim dolarima, japanskim jenima i kineskim juanima renminbijima smanjila su se, izražena u eurima, za 5,4 mlrd. EUR na 47,5 mlrd. EUR (vidi Grafikon 4.), uglavnom zbog aprecijacije eura u odnosu na američki dolar i japanski jen. To se smanjenje odrazilo i u manjim stanjima na računima revalorizacije ESB-a (vidi odjeljak 3.2.).

Grafikon 4. Devizna sredstva

(mlrd. EUR)

Izvor: ESB

ESB je dodao kineski juan renminbi kao sastavnicu svojih deviznih pričuva.

ESB je u 2017. uložio protuvrijednost 0,5 mlrd. EUR u kineski juan renminbi, koji je tako postao treća valuta u deviznim pričuvama ESB-a.⁶ To je ulaganje ESB financirao prodajom manjeg dijela držanja u američkim dolarima i reinvestiranjem

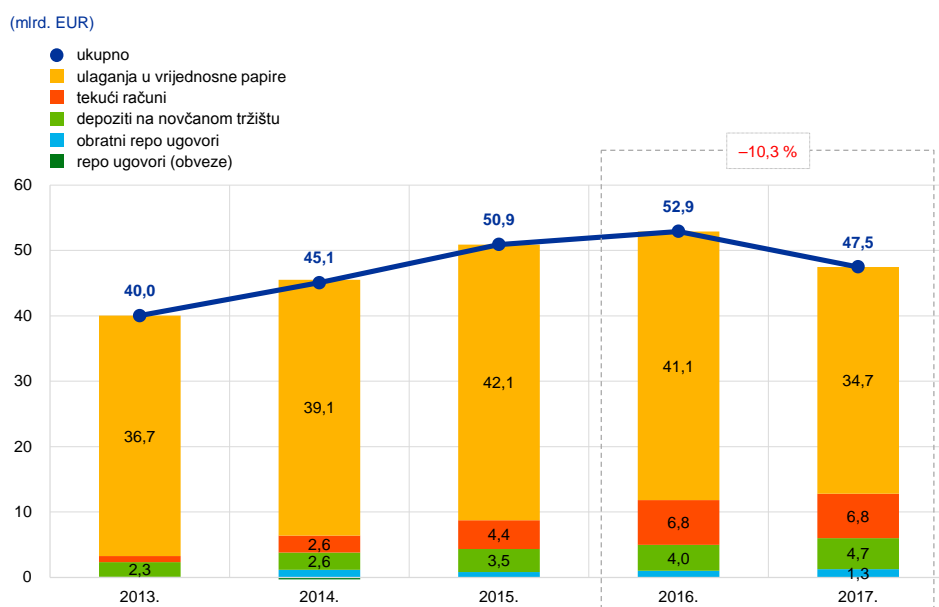
⁶ Vidi priopćenje za javnost ESB-a od 13. lipnja 2017.

punog iznosa u kineske juane renminbije. Približno 76 % ukupnih deviznih sredstava ESB-a američki je dolar, koji je i dalje njihova glavna sastavnica.

Upravljanje ulaganjem deviznih pričuva u ESB-u ima tri faze. Prvo, upravitelji rizicima u ESB-u izrađuju strateški referentni portfelj, koji odobrava Upravno vijeće. Drugo, upravitelji portfeljima u ESB-u izrađuju taktički referentni portfelj, koji odobrava Izvršni odbor. Treće, dnevne aktivnosti povezane s ulaganjima decentralizirano provode nacionalne središnje banke.

Devizne pričuve ESB-a uglavnom se ulažu u vrijednosne papire i depozite na novčanom tržištu ili se drže na tekućim računima (vidi Grafikon 5.). Vrijednosni papiri u tom portfelju vrednuju se po tržišnim cijenama na kraju godine.

Grafikon 5.
Sastav ulaganja deviznih sredstava

Izvor: ESB

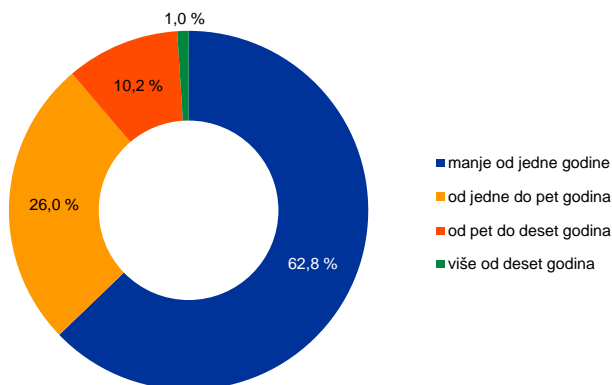

62,8 %
vrijednosnih papira
nominiranih u stranoj
valuti s dospeljećem
kraćim od jedne godine

Devizne pričuve ESB-a namijenjene su financiranju mogućih intervencija na deviznom tržištu. Iz tog se razloga deviznim pričuvama ESB-a upravlja u skladu s trima ciljevima. Ti su ciljevi likvidnost, sigurnost i prinosi, navedeno redosljedom važnosti. Taj portfelj stoga se uglavnom sastoji od vrijednosnih papira s kratkim dospeljećima (vidi Grafikon 6.).

Grafikon 6.

Profil dospijeća vrijednosnih papira nominiranih u stranoj valuti

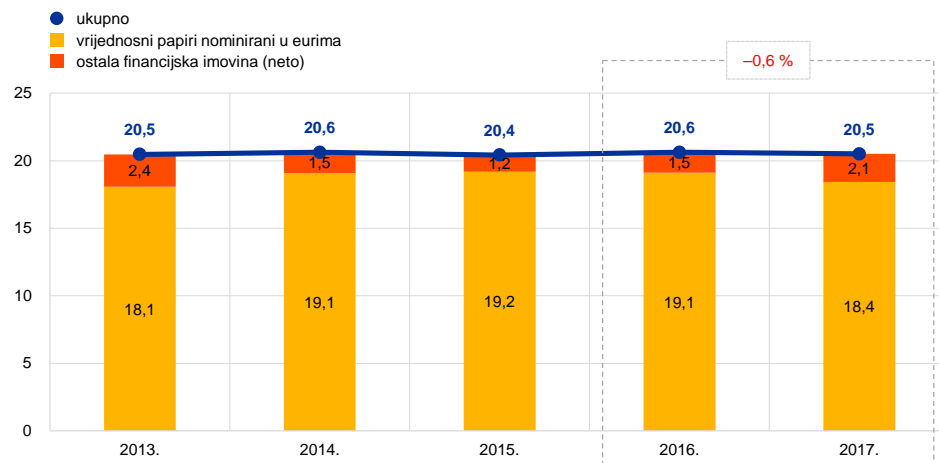
Izvor: ESB

Stanje **portfelja vlastitih sredstava** u 2017. bilo je gotovo nepromijenjeno i iznosilo je 20,5 mlrd. EUR (vidi Grafikon 7.). Taj portfelj uglavnom se sastoji od vrijednosnih papira nominiranih u eurima koji se vrednuju po tržišnim cijenama na kraju godine.

Grafikon 7.

Portfelj vlastitih sredstava ESB-a

(mlrd. EUR)

Izvor: ESB

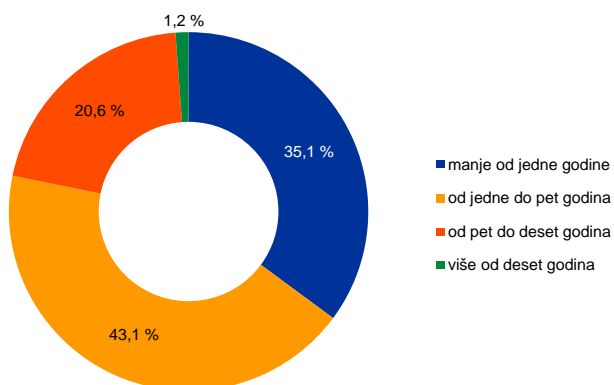
Portfelj vlastitih sredstava ESB-a drži se kao izravna protustavka uplaćenom kapitalu, rezervacijama za tečajni, kamatni i kreditni rizik te rizik cijene zlata kao i fondu opće pričuve. Svrha portfelja je osigurati prihode za pokriće dijela troškova poslovanja ESB-a nepovezanih s izvršavanjem nadzornih zadaća.⁷ S tim u vezi, cilj je upravljanja portfeljem vlastitih sredstava postići što više prinose, imajući na umu

⁷ Rashodi ESB-a koji proizlaze iz obavljanja nadzornih zadaća nadoknađuju se godišnjim naknadama koje se ubiru od nadziranih subjekata.

određena ograničenja rizika. Rezultat je struktura dospjeća (vidi Grafikon 8.) koja je diverzificiranija od strukture dospjeća portfelja deviznih pričuva.

Grafikon 8.

Profil dospjeća vrijednosnih papira u portfelju vlastitih sredstava ESB-a

Izvor: ESB

3.2. Financijska sredstva

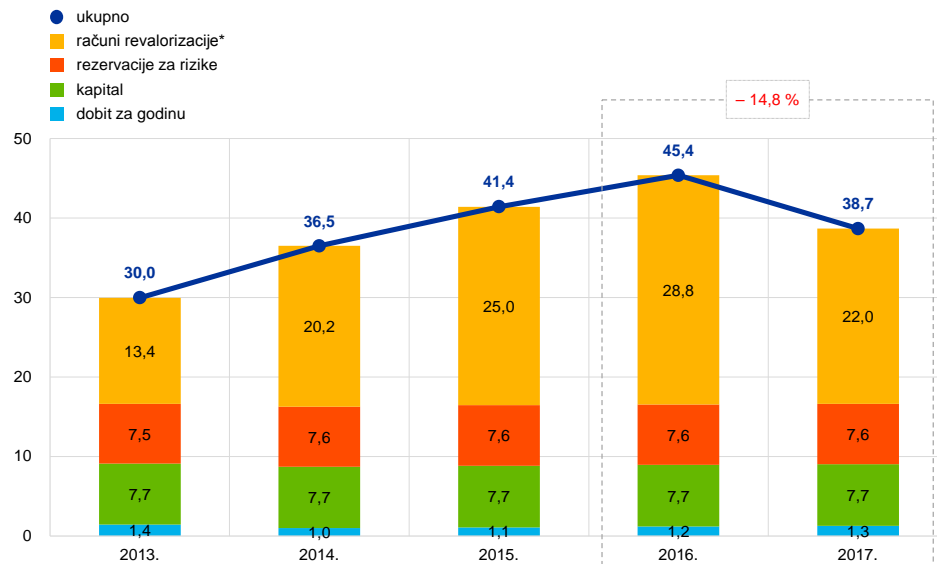
38,7 mlrd. EUR
financijska sredstva
ESB-a

Financijska sredstva ESB-a sastoje se od njegova kapitala, općih rezervacija za rizike, računa revalorizacije i neto prihoda za godinu. Ta se financijska sredstva (i) ulažu u imovinu od koje se ostvaruju prihodi i/ili (ii) upotrebljavaju za izravno nadomještanje gubitaka nastalih zbog ostvarenja financijskih rizika. **Financijska sredstva ESB-a** iznosila su 31. prosinca 2017. ukupno 38,7 mlrd. EUR (vidi Grafikon 9.). Riječ je o smanjenju od 6,7 mlrd. EUR u odnosu na 2016. zbog smanjenja iznosa na računima revalorizacije zbog aprecijacije eura.

Grafikon 9.

Financijska sredstva ESB-a

(mlrd. EUR)

Izvor: ESB

* Uključuje ukupne revalorizacijske dobitke za zlato, strane valute i vrijednosne papire, ali ne uključuje račun revalorizacije za primanja nakon prestanka zaposlenja.

+ 14 %

aprecijacija eura u odnosu na američki dolar u 2017.

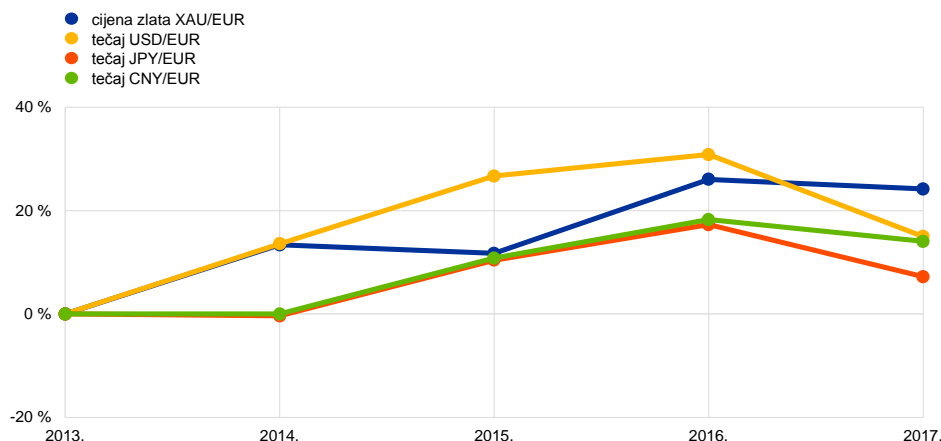
Nerealizirani dobitci od zlata, stranih valuta i vrijednosnih papira koji podliježu revalorizaciji cijena ne priznaju se kao prihodi u računu dobiti i gubitka, već se evidentiraju izravno na računima revalorizacije koji se prikazuju na strani obveza u bilanci ESB-a. Salda na tim računima mogu se upotrijebiti za apsorpciju utjecaja eventualnih budućih nepovoljnih kretanja odgovarajućih cijena i/ili tečajeva te stoga jačaju otpornost ESB-a na odnosne rizike. Saldo na računima revalorizacije za zlato, strane valute i vrijednosne papire⁸ smanjio se u 2017. za 6,8 mlrd. EUR na 22,0 mlrd. EUR, uglavnom zbog aprecijacije eura u odnosu na američki dolar i japanski jen (vidi Grafikon 10.).

⁸ Bilančna stavka „Računi revalorizacije” uključuje i revalorizirane vrijednosti u odnosu na primanja nakon prestanka zaposlenja.

Grafikon 10.

Glavni devizni tečajevi i cijene zlata u razdoblju od 2013. do 2017.

(postotne promjene u odnosu na 2013.)

Izvor: ESB

Neto prihodi koji se ostvaruju od imovine i obveza ESB-a u određenoj financijskoj godini mogu se upotrijebiti za apsorpciju mogućih gubitaka iz te godine. **Neto prihodi ESB-a** u 2017. iznosili su 1,3 mlrd. EUR, što je 0,1 mlrd. EUR više nego u 2016.

Opće rezervacije za rizike na najvišoj su dopuštenoj razini.

S obzirom na izloženost financijskim rizicima (vidi odjeljak 4.1.), ESB održava **rezervacije za tečajni (valutni), kamatni i kreditni rizik te rizik cijene zlata (robni rizik)**. Visina tih rezervacija svake se godine revidira uzimajući u obzir cijeli niz čimbenika, uključujući razinu udjela rizične imovine, predviđene rezultate za sljedeću godinu i procjenu rizika. Rezervacije za rizike, zajedno sa svim iznosima koji se drže u fondu opće pričuve ESB-a, ne smiju prelaziti vrijednost kapitala koji su uplatile nacionalne središnje banke europodručja. Od 2015. te su rezervacije na najvišoj dopuštenoj razini i iznose 7,6 mlrd. EUR.

Vrijednost **kapitala ESB-a** koji su uplatile nacionalne središnje banke europodručja i nacionalne središnje banke izvan europodručja bila je nepromijenjena u odnosu na kraj 2016. i 31. prosinca 2017. iznosila je 7,7 mlrd. EUR.

3.3. Račun dobiti i gubitka

U Grafikonu 11. prikazane su glavne sastavnice računa dobiti i gubitka ESB-a u razdoblju od 2013. do 2017. U tom se razdoblju dobit ESB-a kretala od 1,0 mlrd. EUR do 1,4 mlrd. EUR. U prethodne tri godine zabilježen je postupan rast dobiti ESB-a, koji se uglavnom može pripisati većim kamatnim prihodima od deviznih pričuva i vrijednosnih papira koji se drže za potrebe monetarne politike. Tim je

1.275 mil. EUR
dobit ESB-a u 2017.

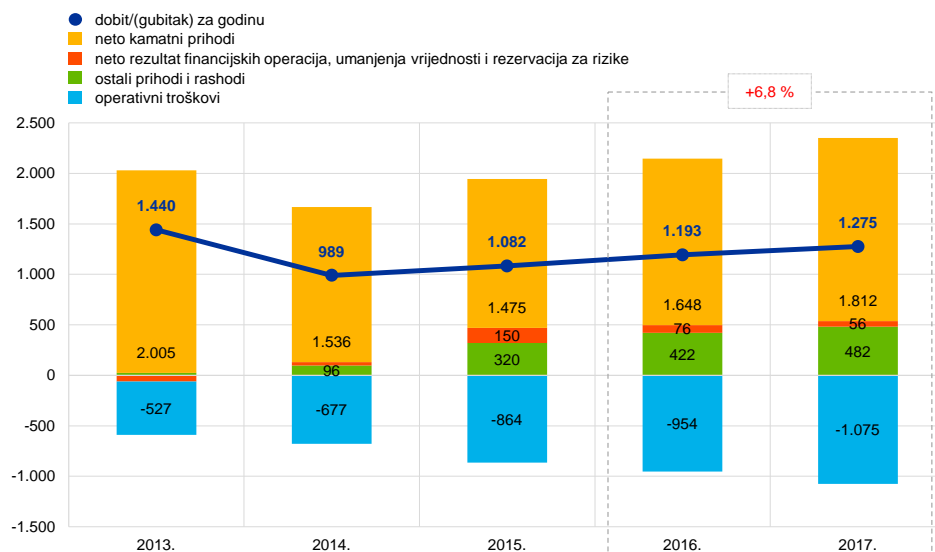
porastom više nego neutralizirano smanjenje kamatnih prihoda od novčanica u optjecaju⁹ i portfelja vlastitih sredstava.

U 2017. **dobit ESB-a** iznosila je 1.275 mil. EUR (2016.: 1.193 mil. EUR). Povećanje od 82 mil. EUR u odnosu na 2016. uglavnom je rezultat povećanja neto kamatnih prihoda.

Grafikon 11.

Račun dobiti i gubitka ESB-a

(mil. EUR)

Izvor: ESB

Bilješka: „Ostali prihodi i rashodi“ su „Neto prihodi/rashodi od naknada i provizija“, „Prihodi od dionica i sudjelujućih udjela“, „Ostali prihodi“ i „Ostali troškovi“.

povećanje prihoda od deviznih pričuva i od vrijednosnih papira koji se drže za potrebe monetarne politike

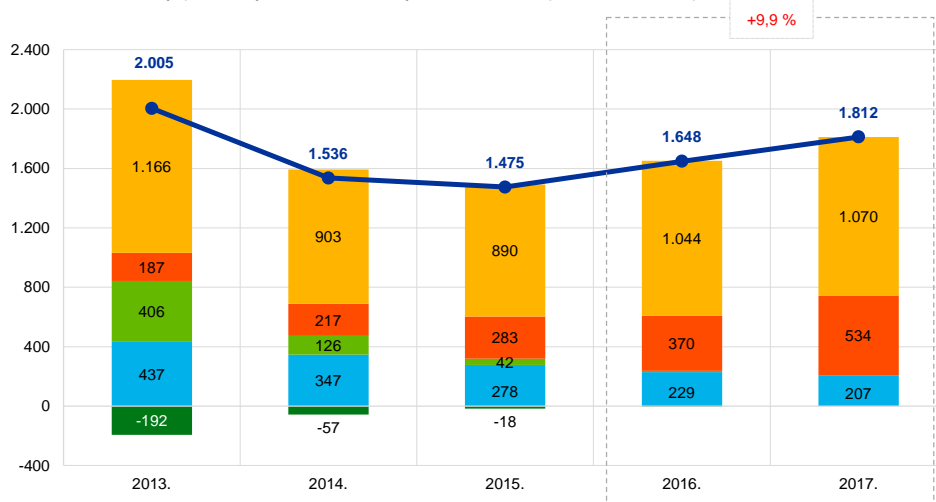
Neto kamatni prihodi ESB-a povećali su se za 163 mil. EUR na 1.812 mil. EUR (vidi Grafikon 12.), uglavnom zbog većih kamatnih prihoda od deviznih pričuva i od vrijednosnih papira koji se drže za potrebe monetarne politike.

⁹ Prihodi ESB-a od euronovčanica u optjecaju sastoje se od prihoda koji su proizašli iz remuneracije njegovih potraživanja od nacionalnih središnjih banaka unutar Eurosustava povezanih s njegovim udjelom od 8 % u ukupnoj vrijednosti euronovčanica u optjecaju.

Grafikon 12. Neto kamatni prihodi

(mil. EUR)

- neto kamatni prihodi
- kamatni prihodi od vrijednosnih papira koji se drže za potrebe monetarne politike
- kamatni prihodi od deviznih pričuva
- kamatni prihodi koji proizlaze iz raspodjele euronovčanica
- ostali neto kamatni prihodi
- remuneracija potraživanja nacionalnih središnjih banaka s osnove prenesenih deviznih pričuva

Izvor: ESB

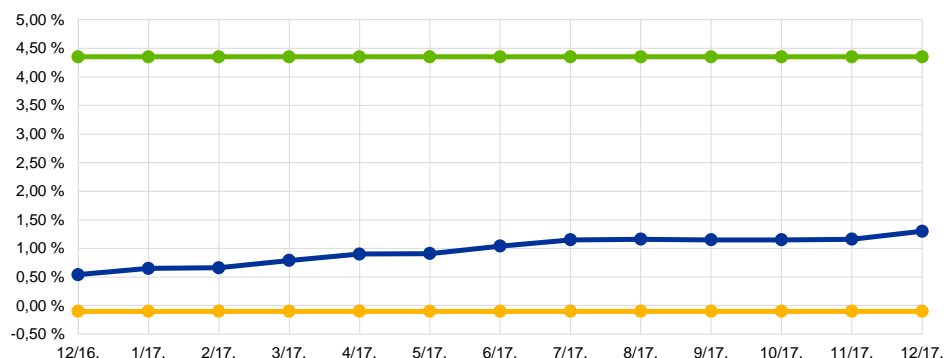
povećanje kamatnih prihoda od deviznih pričuva, uglavnom zbog većih prinosa u američkim dolarima

Neto kamatni prihodi od deviznih pričuva povećali su se za 164 mil. EUR na 534 mil. EUR, uglavnom zbog većih kamatnih prihoda od vrijednosnih papira nominiranih u američkim dolarima, a to povećanje prouzročio je rast prinosa na vrijednosne papire s kratkim dospeljima nominirane u američkim dolarima (vidi Grafikon 13.).

Grafikon 13. Ključna kamatna stopa

(postotci na godišnjoj razini, mjesečni podatci)

- efektivna ključna kamatna stopa Feda
- ključna kamatna stopa japanske središnje banke
- osnovna stopa kineske središnje banke

Izvori: Odbor federalnih rezervi SAD-a, japanska središnja banka i kineska središnja banka

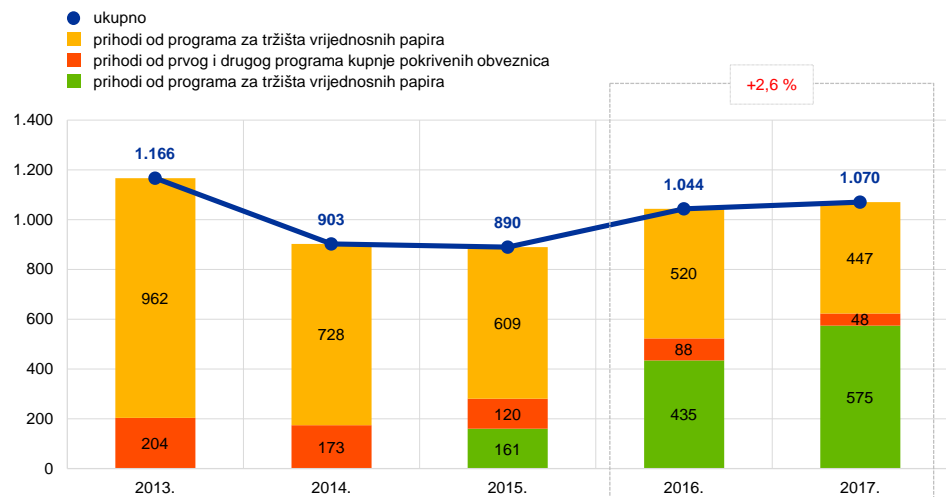
Povećanje prihoda od programa kupnje vrijednosnih papira dijelom je neutralizirano smanjenjem prihoda od prekinutih programa.

Neto kamatni prihodi od vrijednosnih papira koji se drže za potrebe monetarne politike u 2017. iznosili su 1.070 mil. EUR, što je povećanje od 27 mil. EUR u odnosu na 2016. (vidi Grafikon 14.). Neto kamatni prihodi od vrijednosnih papira kupljenih u sklopu programa kupnje vrijednosnih papira povećali su se za 140 mil. EUR na 575 mil. EUR zbog veće količine tih vrijednosnih papira (vidi Grafikon 2.), dok su prinosi na državne obveznice europodručja tijekom 2017. u prosjeku i dalje bili niski (vidi Grafikon 15.). Međutim, to je povećanje velikim dijelom neutralizirano smanjenjem neto kamatnih prihoda od portfelja programa za tržišta vrijednosnih papira te portfelja prvog i drugog programa kupnje pokrivenih obveznica, koji su se smanjili za 113 mil. EUR na 496 mil. EUR jer se, zbog dospijea vrijednosnih papira, smanjila veličina portfelja. U 2017. je od vrijednosnih papira koji se drže za potrebe monetarne politike ostvareno približno 60 % ukupnih neto kamatnih prihoda ESB-a.

Grafikon 14.

Neto kamatni prihodi od vrijednosnih papira koji se drže za potrebe monetarne politike

(mil. EUR)

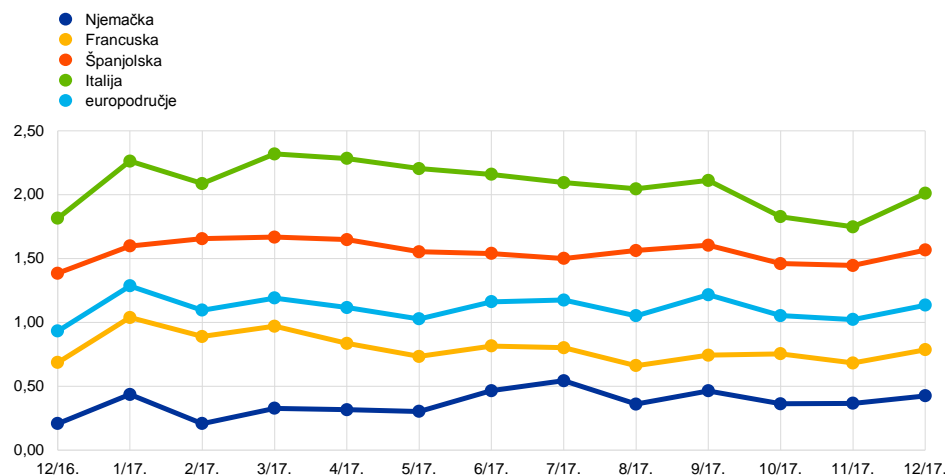

Izvor: ESB

Grafikon 15.

Prinosi na desetogodišnje državne obveznice

(postotci na godišnjoj razini, mjesečni podatci)

Izvor: ESB

0,0 %

kamatna stopa na glavne operacije refinanciranja u 2017.

Kamatni prihodi od udjela ESB-a u ukupnom broju euronovčanica u optjecaju i kamatni rashodi prema nacionalnim središnjim bankama s obzirom na njihova potraživanja koja se odnose na devizne pričuve prenesene na ESB iznosili su nula zbog kamatne stope od 0 % koju Eurosustav upotrebljava u glavnim operacijama refinanciranja.

Ostali neto kamatni prihodi smanjili su se, i to uglavnom zbog nižih kamatnih prihoda od portfelja vlastitih sredstava u okružju niskih prinosa u europodručju.

Na neto rezultat finansijskih operacija i umanjenja vrijednosti uglavnom je utjecala promjena prinosa u američkim dolarima.

Neto rezultat finansijskih operacija i umanjenja vrijednosti finansijske imovine iznosio je 56 mil. EUR, odnosno smanjio se za 20 mil. EUR u odnosu na 2016. (vidi Grafikon 16.), uglavnom zbog smanjenja neto realiziranih dobitaka od razlika u cijeni.

Do smanjenja neto realiziranih dobitaka od razlika u cijeni došlo je uglavnom zbog manjih dobitaka od vrijednosnih papira nominiranih u američkim dolarima jer je na njihovu tržišnu vrijednost nepovoljno utjecao trend rasta prinosa u američkim dolarima koji je započeo 2015.

Negativan utjecaj na tržišnu cijenu portfelja u američkim dolarima u 2017. bio je manji nego u 2016., zbog čega su i umanjenja zbog razlike u cijeni u 2017. bila manja nego prethodne godine.

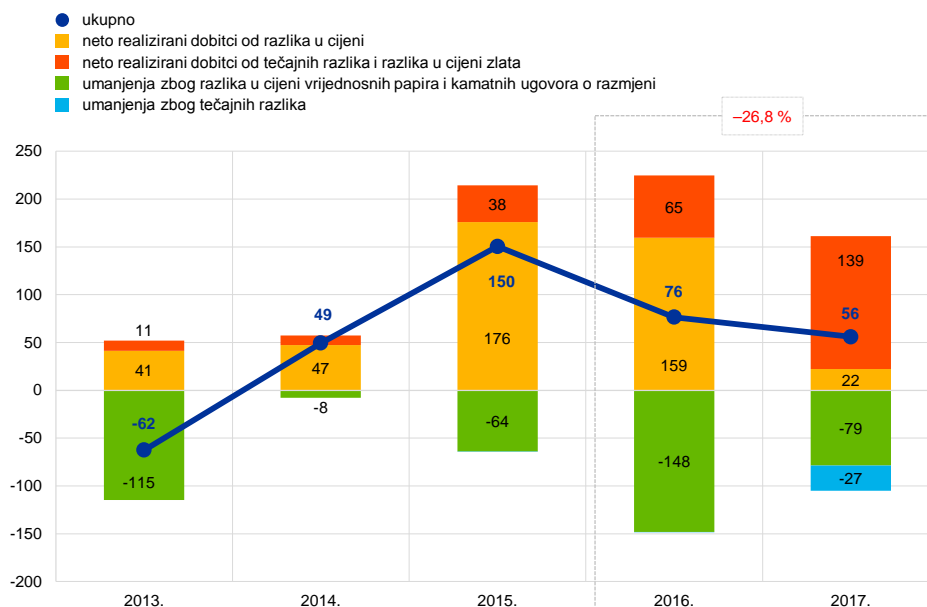
Do povećanja neto realiziranih dobitaka od tečajnih razlika i razlika u cijeni zlata došlo je zbog realiziranih dobitaka od prodaje držanja u američkim dolarima radi financiranja stvaranja portfelja u juanima renminbijima.

Do umanjenja vrijednosti zbog tečajnih razlika došlo je zbog držanja u kineskim juanima renminbijima, odnosno zbog deprecijacije juana renminbija u odnosu na euro poslije ulaganja u tu valutu.

Grafikon 16.

Realizirani rezultati i umanjenja vrijednosti

(mil. EUR)

Izvor: ESB

437 mil. EUR

naknade koje je ESB naplatio za obavljanje nadzornih zadaća

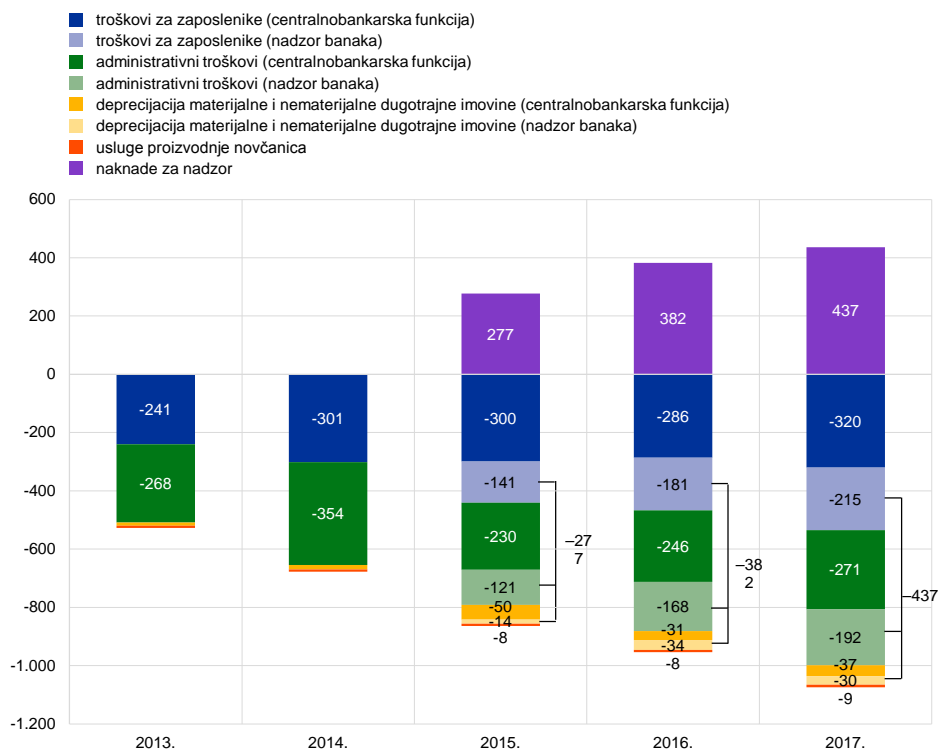
Ukupni troškovi poslovanja ESB-a, uključujući deprecijaciju i usluge proizvodnje novčanica, povećali su se za 121 mil. EUR na 1.075 mil. EUR (vidi Grafikon 17.). Povećanje su prije svega prouzročili veći troškovi povezani s nadzorom banaka i uvođenjem novog programa potpore promjeni u karijeri (CTS), kojim se podupiru zaposlenici koji započinju karijeru izvan ESB-a. Kao što se može vidjeti iz donjeg grafikona, uspostava SSM-a 2014. pridonijela je znatnom porastu troškova za zaposlenike i administrativnih troškova. No troškovi povezani s nadzorom banaka u potpunosti se nadoknađuju naknadama koje se ubiru od nadziranih subjekata.¹⁰

¹⁰ Naknade za nadzor uključene su u stavku „Ostali prihodi i rashodi” (vidi Grafikon 11.).

Grafikon 17.

Troškovi poslovanja i naknade za nadzor

(mil. EUR)

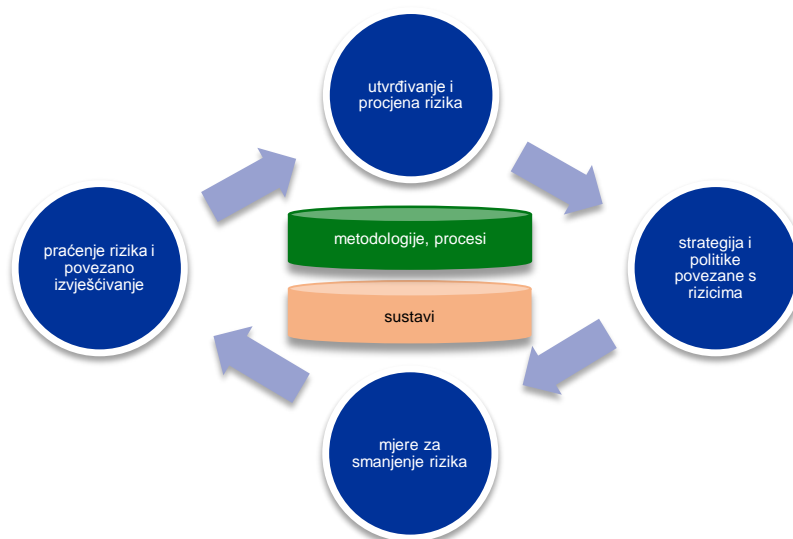
Izvor: ESB

4. Upravljanje rizicima

Upravljanje rizicima ključan je dio aktivnosti ESB-a i provodi se stalnim (i) utvrđivanjem i procjenom rizika, (ii) preispitivanjem strategije i politika povezanih s rizicima, (iii) poduzimanjem mjera za smanjenje rizika i (iv) praćenjem rizika i povezanim izvješćivanjem. Sve te aktivnosti podupiru učinkovite metodologije, procesi i sustavi.

Slika 2.

Ciklus upravljanja rizicima

ESB je izložen i financijskim i operativnim rizicima. Nastavak izvješća sadržava pregled tih rizika, njihovih izvora i okvira za kontrolu rizika koji se primjenjuju.

4.1. Financijski rizici

Izvršni odbor predlaže politike i postupke kojima se osigurava primjerena razina zaštite od rizika.

Izvršni odbor predlaže politike i postupke kojima se osigurava primjerena razina zaštite od financijskih rizika kojima je ESB izložen. Odbor za upravljanje rizicima, koji se sastoji od stručnjaka iz središnjih banaka Eurosustva, pridonosi, među ostalim, praćenju i mjerenju financijskih rizika povezanih s bilancom Eurosustava, izvješćivanju o njima te određivanju i preispitivanju povezanih metodologija i okvira. Na taj način Odbor pomaže tijelima nadležnim za odlučivanje u osiguravanju odgovarajuće razine zaštite za Eurosustav.

Financijski rizici proizlaze iz ESB-ovih temeljnih aktivnosti i izloženosti.

Financijski rizici proizlaze iz temeljnih aktivnosti ESB-a i s njima povezanih izloženosti. Okviri za kontrolu rizika i ograničenja kojima se ESB služi za upravljanje svojim profilom rizika razlikuju se od jedne do druge vrste operacija, ovisno o politikama ili ciljevima ulaganja za različite portfelje i značajkama rizika odnosno imovine.

ESB se oslanja na vlastite tehnike procjene rizika.

U praćenju i procjeni tih rizika ESB se oslanja na vlastite tehnike procjene rizika, koje se temelje na jedinstvenom okviru za simulaciju tržišnog i kreditnog rizika. Ključni koncepti, tehnike i pretpostavke modeliranja na kojima se zasnivaju mjere rizika oslanjaju se na sektorske norme i raspoložive tržišne podatke. Rizici se obično kvantificiraju po očekivanom manjku (ES)¹¹, koji se procjenjuje za jednogodišnje razdoblje uz razinu pouzdanosti od 99 %. Za izračun rizika

¹¹ Očekivani manjak definira se kao prosječni gubitak ponderiran vjerojatnošću u scenarijima čija je učestalost manja od razine pouzdanosti.

upotrebljavaju se dva pristupa: (i) računovodstveni pristup, prema kojem se računi revalorizacije ESB-a uzimaju u obzir kao zaštitni sloj pri procjeni rizika i koji je u skladu sa svim primjenjivim računovodstvenim pravilima i (ii) financijski pristup, prema kojem se računi revalorizacije ne uzimaju u obzir kao zaštitni sloj pri procjeni rizika. Osim toga, kako bi imao potpunu sliku o rizicima, ESB redovito računa druge mjere rizika za više razina pouzdanosti, provodi analize osjetljivosti i stresnih scenarija te sastavlja dugoročnije projekcije izloženosti i prihoda.¹²

10,6 mlrd. EUR

ukupan rizik u 2017.
(računovodstveni pristup
uz razinu pouzdanosti od
99 %)

Ukupni rizici ESB-a povećali su se tijekom 2017. Ukupni financijski rizici za sve portfelje ESB-a zajedno, mjereni očekivanim manjkom uz razinu pouzdanosti od 99 % tijekom razdoblja od jedne godine, 31. prosinca 2017. iznosili su 10,6 mlrd. EUR, što je 1,4 mlrd. EUR više od rizika procijenjenih 31. prosinca 2016. Do povećanja je došlo uglavnom zbog daljnjih kupnji vrijednosnih papira u sklopu programa kupnje vrijednosnih papira.

Okvir 1.

Promjena mjere rizika u godišnjim financijskim izvještajima

Od 2007. ESB u svojim godišnjim financijskim izvještajima izvješćuje o financijskim rizicima povezanim sa svim njegovim portfeljima zajedno mjenima financijskom vrijednošću adherentnom riziku (VaR) uz razinu pouzdanosti od 95 % tijekom jednogodišnjeg razdoblja. Kao što piše u godišnjim financijskim izvještajima za 2016., ta je vrijednost 31. prosinca 2016. iznosila 10,6 mlrd. EUR.

U posljednjih nekoliko godina ESB je poboljšao svoj okvir za modeliranje rizika. Među ostalim, došlo je do sljedećih promjena:

- ESB sada upotrebljava očekivani manjak (ES) uz razinu pouzdanosti od 99 % kao glavnu mjeru za izračun rizika, dok se druge mjere rizika i razine pouzdanosti upotrebljavaju za dobivanje dodatnih informacija.
- Uz postojeći financijski pristup osmišljen je i računovodstveni pristup. Prema financijskom pristupu računi revalorizacije ne uzimaju se u obzir kao zaštitni sloj pri računanju rizika, dok se prema računovodstvenom pristupu rizici kvantificiraju nakon što se uzmu u obzir računi revalorizacije, što je u skladu s primjenjivim računovodstvenim pravilima. Dva pristupa proizlaze iz dvaju različitih načina gledanja na rizike: financijskim pristupom utvrđuje se njihov utjecaj na neto vlasnički kapital ESB-a, računovodstvenim pristupom utvrđuje se njihov utjecaj na račun dobiti i gubitka ESB-a.

Računovodstveni pristup smatra se primjerenijim za godišnje financijske izvještaje jer daje jasniju sliku rizika u smislu računovodstvenih posljedica. Zbog toga i kako bi se objavljeni podatci uskladili s internim pristupom modeliranju rizika i izvješćivanju o rizicima, u godišnjim financijskim izvještajima ESB-a odsad će se izvještavati o ES-u uz razinu pouzdanosti od 99 % u skladu s računovodstvenim pristupom, umjesto o VaR-u uz razinu pouzdanosti od 95 % u skladu s financijskim pristupom.

¹² Dodatne pojedinosti o pristupu modeliranju rizika mogu se pronaći u publikaciji pod naslovom „[The financial risk management of the Eurosystem's monetary policy operations](#)”, ESB, srpanj 2015.

Ovisno o iznosu na računima revalorizacije ESB-a, procjena rizika prema financijskom pristupu i ona prema računovodstvom pristupu mogu se znatno razlikovati po veličini i sastavu rizika. Ako se upotrijebi ista mjera rizika i uz jednaku razinu pouzdanosti, financijskim pristupom dobivaju se veće procjene rizika, u kojima uglavnom dominiraju znatni tržišni rizici povezani s deviznim pričuvama. Budući da za te izloženosti postoje znatni iznosi na računima revalorizacije, računovodstvenim pristupom dobivaju se niže vrijednosti rizika, pri čemu se one uglavnom temelje na mogućim događajima koji su važni za izloženost kreditnom riziku.

Prijelaz s financijskog pristupa koji se temelji na VaR-u i razini pouzdanosti od 95 % na računovodstveni pristup koji se temelji na ES-u i razini pouzdanosti od 99 % doveo je do više nominalne procjene rizika u godišnjim financijskim izvještajima za 2017. (vidi Tablicu 1.) jer je povećanje procjene rizika zbog više razine pouzdanosti (99 % umjesto 95 %) i konzervativnije mjere rizika (ES umjesto VaR-a) znatno veće od smanjenja procjene rizika zbog tog što se računi revalorizacije uzimaju u obzir kao zaštitni sloj.

Tablica 1.

Financijski VaR uz razinu pouzdanosti od 95 % i računovodstveni ES uz razinu pouzdanosti od 99 % na dan 31. prosinca 2017. (mlrd. EUR)

Financijski VaR 95 %	Računovodstveni ES 99 %
8,6	10,6

kreditni rizik

Kreditni rizik proizlazi iz portfelja koje ESB drži za potrebe monetarne politike, portfelja vlastitih sredstava nominiranog u eurima i deviznih pričuva.

Vrijednosni papiri koji se drže za potrebe monetarne politike vrednuju se po amortiziranom trošku koji podliježe umanjenju, zbog čega, ako nema prodaja, nisu podložni promjenama cijena povezanim s migracijom kredita, ali podložni su riziku nepodmirenja kreditnih obveza. Vlastita sredstva nominirana u eurima i devizne pričuve vrednuju se po tržišnim cijenama i stoga su podložni kreditnom migracijskom riziku i riziku nepodmirenja kreditnih obveza. Zbog daljnjih kupnji u sklopu programa kupnje vrijednosnih papira u 2017. kreditni rizik kojem je ESB izložen u toj je godini porastao u odnosu na prethodnu godinu.

Kreditni rizik smanjuje se prije svega primjenom kriterija prihvatljivosti, postupcima dubinske analize i graničnim vrijednostima koje se razlikuju od portfelja do portfelja.

valutni i robni rizik

Valutni i robni rizik povezani su s deviznim pričuvama i zlatom ESB-a. Zbog smanjenja iznosa na računima revalorizacije za ta držanja, uglavnom zbog aprecijacije eura u odnosu na američki dolar, valutni i robni rizik, mjereni računovodstvenim pristupom, povećali su se u odnosu na prethodnu godinu.

Imajući u vidu ulogu te imovine u svojoj politici, ESB se ne nastoji zaštititi od povezanog valutnog i robnog rizika. Umjesto toga, ti se rizici smanjuju postojanjem računa revalorizacije i aktivnom diverzifikacijom sredstava po različitim valutama i u zlatu.

kamatni rizik

Devizne pričuve ESB-a i njegova vlastita sredstva nominirana u eurima uglavnom se ulažu u vrijednosne papire s fiksnim prinosom i podložni su

tržišnom riziku koji proizlazi iz kamatnog rizika jer se vrednuju po tržišnim cijenama. Devizne pričuve ESB-a uglavnom se ulažu u vrijednosne papire s relativno kratkim dospeljima (vidi Grafikon 6. u odjeljku 3.1.), dok vrijednosni papiri u portfelju vlastitih sredstava obično imaju duža dospelja (vidi Grafikon 8. u odjeljku 3.1.). Taj je rizik, mjereno računovodstvenim pristupom, bio nepromijenjen u odnosu na 2016.

Tržišni rizik koji proizlazi iz kamatnog rizika i kojem je ESB izložen smanjuje se politikama raspodjele imovine i računima revalorizacije.

ESB je izložen i kamatnom riziku koji proizlazi iz neusklađenosti između kamata na imovinu koje zarađuje i kamata koje plaća za obveze, što utječe na njegove neto kamatne prihode. Taj rizik nije izravno povezan ni s jednim određenim portfeljem, već sa strukturom bilance ESB-a u cjelini, a osobito s neusklađenošću dospelja i prinosa između imovine i obveza. Prati se provođenjem prospektivne analize ESB-ove profitabilnosti, koja pokazuje da se očekuje da će ESB sljedećih godina i dalje ostvarivati neto kamatne prihode, unatoč tome što se u njegovoj bilanci nalazi sve veći udjel imovine povezane s monetarnom politikom koja ima niske prinose i dugo dospelje.

Tom vrstom rizika upravlja se politikama raspodjele imovine, a dodatno ga smanjuje postojanje neremuneriranih obveza u bilanci ESB-a.

4.2. Operativni rizik

Upravljanje operativnim rizikom¹³ u ESB-u obuhvaća sve **nefinancijske rizike**.

Za politiku i okvir ESB-a za upravljanje operativnim rizikom odgovoran je Izvršni odbor, koji ih odobrava. Odbor za operativni rizik podupire Izvršni odbor u nadziranju upravljanja operativnim rizicima. **Upravljanje operativnim rizikom ugrađeno je u upravljačku strukturu¹⁴ i postupke upravljanja.**

Glavni je cilj okvira ESB-a za upravljanje operativnim rizikom **pridonijeti tomu da ESB ostvari svoju glavnu zadaću i ciljeve štiteći ugled i imovinu ESB-a od gubitka, zlouporabe i štete**. Prema okviru za upravljanje operativnim rizikom svako je poslovno područje odgovorno za utvrđivanje i procjenu svojeg operativnog rizika, incidenata i kontrola kao i za odgovor na njih, izvješćivanje o njima te njihovo praćenje. S tim u vezi, politika tolerancije rizika ESB-a pruža smjernice za strategije odgovaranja na rizike i postupke prihvaćanja rizika. Ona je povezana s matricom procjene rizika koja se temelji na ljestvicama stupnjevanja posljedica i vjerojatnosti rizika kod kojih se primjenjuju kvantitativni i kvalitativni kriteriji (obje ljestvice imaju pet stupnjeva).

Upravljanje operativnim rizikom sastavni je dio upravljačkog postupka i postupka upravljanja rizicima.

¹³ Operativni rizik definira se kao rizik negativnog financijskog, poslovnog ili reputacijskog utjecaja ljudi, neprimjerene provedbe ili nedjelovanja unutarnjeg upravljanja i poslovnih procesa, nedjelovanja sustava na koje se procesi oslanjaju ili vanjskih događaja (npr. prirodnih katastrofa ili vanjskih napada).

¹⁴ Daljnje informacije o upravljačkoj strukturi ESB-a mogu se pronaći na [mrežnim stranicama ESB-a](#).

ESB djeluje u sve složenijem okruženju kada je riječ o rizicima, a s njegovim svakodnevnim aktivnostima povezani su raznovrsni operativni rizici. Među glavnim su razlozima za zabrinutost ESB-a rizik za sigurnost informacija (npr. kibernetičke sigurnosti), rizici povezani s informacijskom tehnologijom te rizici povezani sa sigurnošću poslovnih prostora i fizičkom sigurnošću. ESB je stoga ustanovio postupke kojima se olakšava kontinuirano i učinkovito upravljanje operativnim rizicima i uključivanje informacija o riziku u odlučivanje. Osim toga, stvoreni su planovi za nepredvidive okolnosti kako bi se osigurao kontinuitet ključnih funkcija u slučaju smetnji.

Financijski izvještaji ESB-a

Bilanca na dan 31. prosinca 2017.

IMOVINA	Bilješka	2017. EUR	2016. EUR
Zlato i potraživanja u zlatu	1.	17.558.411.241	17.820.761.460
Potraživanja od nerezidenata europodručja nominirana u stranoj valuti	2.		
Potraživanja od Međunarodnog monetarnog fonda (MMF)	2.1.	670.290.069	716.225.836
Salda kod banaka i ulaganja u vrijednosne papire, inozemni krediti i ostala inozemna imovina	2.2.	43.760.643.939	50.420.927.403
		44.430.934.008	51.137.153.239
Potraživanja od rezidenata europodručja nominirana u stranoj valuti	2.2.	3.711.569.259	2.472.936.063
Ostala potraživanja od kreditnih institucija europodručja nominirana u eurima	3.	143.315.512	98.603.066
Vrijednosni papiri rezidenata europodručja nominirani u eurima	4.		
Vrijednosni papiri koji se drže za potrebe monetarne politike	4.1.	228.386.260.874	160.815.274.667
Potraživanja unutar Eurosustava	5.		
Potraživanja koja se odnose na raspodjelu euronovčanica unutar Eurosustava	5.1.	93.657.169.470	90.097.085.330
Ostala imovina	6.		
Materijalna i nematerijalna dugotrajna imovina	6.1.	1.196.018.177	1.239.325.587
Ostala financijska imovina	6.2.	20.502.633.142	20.618.929.223
Revalorizacijske razlike za izvanbilančne instrumente	6.3.	451.129.972	839.030.321
Obračunani prihodi i unaprijed plaćeni troškovi	6.4.	2.597.290.354	2.045.522.937
Razno	6.5.	1.527.699.142	1.799.777.235
		26.274.770.787	26.542.585.303
Ukupno imovina		414.162.431.151	348.984.399.128

OBEZE	Bilješka	2017. EUR	2016. EUR
Novčanice u optjecaju	7.	93.657.169.470	90.097.085.330
Ostale obveze prema kreditnim institucijama europodručja nominirane u eurima	8.	1.060.813.972	1.851.610.500
Obveze prema ostalim rezidentima europodručja nominirane u eurima	9.		
Ostale obveze	9.1.	1.150.056.196	1.060.000.000
Obveze prema nerezidentima europodručja nominirane u eurima	10.	19.549.390.872	16.730.644.177
Obveze unutar Eurosustava	11.		
Obveze koje odgovaraju prijenosu deviznih pričuva	11.1.	40.792.608.418	40.792.608.418
Ostale obveze unutar Eurosustava (neto)	11.2.	217.751.769.550	151.201.250.612
		258.544.377.968	191.993.859.030
Ostale obveze	12.		
Revalorizacijske razlike za izvanbilančne instrumente	12.1.	431.115.965	660.781.618
Obračunani rashodi i odgođeni prihodi	12.2.	76.283.568	69.045.958
Razno	12.3.	1.063.113.810	1.255.559.836
		1.570.513.343	1.985.387.412
Rezervacije	13.	7.669.798.641	7.706.359.686
Računi revalorizacije	14.	21.945.472.247	28.626.267.808
Kapital i pričuve	15.		
Kapital	15.1.	7.740.076.935	7.740.076.935
Dobit financijske godine		1.274.761.507	1.193.108.250
Ukupno obveze		414.162.431.151	348.984.399.128

Račun dobiti i gubitka za godinu koja je završila 31. prosinca 2017.

	Bilješka	2017. EUR	2016. EUR
Kamatni prihodi od deviznih pričuva	22.1.	534.161.570	370.441.770
Kamatni prihodi koji proizlaze iz raspodjele euronovčanica unutar Eurosustava	22.2.	0	8.920.896
Ostali kamatni prihodi	22.4.	1.527.294.605	1.604.648.023
<i>Kamatni prihodi</i>		<i>2.061.456.175</i>	<i>1.984.010.689</i>
Remuneracija potraživanja nacionalnih središnjih banaka s osnove prenesenih deviznih pričuva	22.3.	0	(3.611.845)
Ostali kamatni rashodi	22.4.	(249.812.879)	(332.020.205)
<i>Kamatni rashodi</i>		<i>(249.812.879)</i>	<i>(335.632.050)</i>
Neto kamatni prihodi	22.	1.811.643.296	1.648.378.639
Realizirani dobitci/gubitci od financijskih operacija	23.	161.069.043	224.541.742
Umanjenje financijske imovine i pozicija	24.	(105.133.331)	(148.172.010)
Prijenos na/iz rezervacija za valutni, kamatni, kreditni rizik i rizik cijene zlata		0	0
Neto rezultat financijskih operacija, umanjenja i rezervacija za rizike		55.935.712	76.369.732
Neto prihodi/rashodi od naknada i provizija	25.	440.069.889	371.322.769
Prihodi od dionica i sudjelujućih udjela	26.	1.181.547	869.976
Ostali prihodi	27.	51.815.338	50.000.263
Ukupni neto prihodi		2.360.645.782	2.146.941.379
Troškovi za zaposlenike	28.	(535.251.909)	(466.540.231)
Administrativni troškovi	29.	(463.232.194)	(414.207.622)
Amortizacija materijalne i nematerijalne dugotrajne imovine		(66.722.125)	(64.769.605)
Usluge proizvodnje novčanica	30.	(9.478.047)	(8.315.671)
Ostali troškovi	31.	(11.200.000)	0
Dobit financijske godine		1.274.761.507	1.193.108.250

Frankfurt na Majni, 13. veljače 2018.

Europska središnja banka

Mario Draghi
predsjednik

Računovodstvene politike¹⁵

Oblik i prikaz financijskih izvještaja

Financijski izvještaji ESB-a izrađeni su u skladu sa sljedećim računovodstvenim politikama,¹⁶ po kojima se Upravno vijeće ESB-a ravna radi fer prezentacije financijskih izvještaja, a koje su istodobno primjerene naravi djelatnosti središnje banke.

Računovodstvena načela

Ravnali smo se prema sljedećim računovodstvenim načelima: gospodarska stvarnost i transparentnost, razboritost, priznavanje događaja nakon datuma bilance, značajnost, načelo trajnosti poslovanja, načelo nastanka događaja, dosljednost i usporedivost.

Priznavanje imovine i obveza

Imovina ili obveza priznaje se u bilanci samo ako je vjerojatno je da će svaka povezana buduća ekonomska korist pritijecati ESB-u ili od njega otjecati, ako se svi povezani rizici i nagrade, u znatnom dijelu, prenose na ESB te ako je moguće pouzdano izmjeriti trošak ili vrijednost imovine ili iznos obveza.

Računovodstvene osnove

Izvještaji su sastavljeni primjenom načela povijesnog troška, prilagođeni s obzirom na tržišno vrednovanje utrživih vrijednosnih papira (osim onih koji se drže za potrebe monetarne politike), zlata i sve druge bilančne ili izvanbilančne imovine i obveza u stranoj valuti.

Transakcije financijskom imovinom i obvezama u financijskim su izvještajima evidentirane na osnovi datuma namire.

Sve transakcije financijskim instrumentima nominiranim u stranoj valuti, osim promptnih transakcija vrijednosnim papirima, evidentiraju se na računima

¹⁵ Detaljne računovodstvene politike ESB-a utvrđene su u [Odluci \(EU\) 2016/2247 ESB-a od 3. studenoga 2016. o godišnjim financijskim izvještajima ESB-a \(ESB/2016/35\) \(SL L 347, 20.12.2016., str. 1\) sa svim izmjenama](#). U svrhu osiguravanja usklađenog računovodstva i financijskog izvještavanja o operacijama Eurosustava, Odluka je utemeljena na [Smjernici \(EU\) 2016/2249 ESB-a od 3. studenoga 2016. o pravnom okviru za računovodstvo i financijsko izvještavanje u Europskom sustavu središnjih banaka \(ESB/2016/34\) \(SL L 347, 20.12.2016., str. 37\)](#).

¹⁶ Te politike, koje se redovito revidiraju i po potrebi posuvremenjuju, u skladu su s odredbama članka 26. stavka 4. Statuta ESSB-a, koje zahtijevaju usklađen pristup pravilima kojima se uređuje računovodstvo i financijsko izvještavanje o operacijama Eurosustava.

izvanbilančne evidencije na datum trgovanja. Na datum namire izvanbilančna se knjiženja poništavaju, a transakcije se knjiže u bilanci. Kupnja i prodaja strane valute utječu na neto valutnu poziciju na datum trgovanja. Na datum trgovanja izračunavaju se i realizirani rezultati koji proizlaze iz prodaje. Obračunane nedospjele kamate, premije i diskonti povezani s financijskim instrumentima u stranoj valuti računaju se i evidentiraju svakodnevno, pa ti obračuni svakodnevno utječu na deviznu poziciju.

Imovina i obveze u zlatu i stranoj valuti

Imovina i obveze nominirani u stranoj valuti pretvaraju se u eure po tečaju koji je vrijedio na datum bilance. Prihodi i rashodi pretvaraju se u eure po tečaju koji je vrijedio na datum evidentiranja. Revalorizacija imovine i obveza u stranoj valuti, uključujući bilančne i izvanbilančne instrumente, provodi se za svaku valutu posebno.

Revalorizacija imovine i obveza nominiranih u stranoj valuti radi usklađivanja s tržišnom cijenom provodi se zasebno od revalorizacije zbog promjene deviznog tečaja.

Zlato se vrednuje po tržišnoj cijeni na datum bilance. Nema razlikovanja između revalorizacijskih razlika zbog promjene cijene i tečaja u vezi sa zlatom, već se evidentira samo jedna razlika zbog revalorizacije zlata, koja se temelji na cijeni unce zlata u eurima, koja je za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. dobivena na temelju tečaja eura u odnosu na američki dolar na dan 29. prosinca 2017.

Posebna prava vučenja (SDR) definirana su kao košarica valuta, a njihova vrijednost određena je na temelju ponderiranog zbroja tečajeva pet glavnih valuta (američkog dolara, eura, kineskog juana renminbija, japanskog jena i funte sterlinga). Udjeli ESB-a u posebnim pravima vučenja pretvoreni su u eure po tečaju EUR/XDR na dan 29. prosinca 2017.

Vrijednosni papiri

Vrijednosni papiri koji se drže za potrebe monetarne politike

Vrijednosni papiri koji se trenutačno drže za potrebe monetarne politike vode se po amortiziranom trošku koji podliježe umanjenju.

Ostali vrijednosni papiri

Utrživi vrijednosni papiri (osim vrijednosnih papira koji se drže za potrebe monetarne politike) i slična imovina vrednuju se po srednjim tržišnim cijenama ili na temelju odgovarajuće krivulje prinosa za svaki pojedini vrijednosni papir na datum bilance. Opcije ugrađene u vrijednosne papire ne izdvajaju se za potrebe vrednovanja. Za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. upotrijebljene su srednje tržišne cijene na

dan 29. prosinca 2017. Nelikvidne dionice i svi ostali vlasnički instrumenti koji se drže kao trajno ulaganje vrednuju se po trošku nabave koji podliježe umanjenju.

Priznavanje prihoda

Prihodi i rashodi priznaju se u razdoblju u kojem su zarađeni ili nastali.¹⁷ Realizirani dobitci i gubitci koji proizlaze iz prodaje strane valute, zlata i vrijednosnih papira iskazuju se u računu dobiti i gubitka. Takvi realizirani dobitci i gubitci računaju se s obzirom na prosječan trošak nabave povezane imovine.

Nerealizirani dobitci ne priznaju se kao prihodi i evidentiraju se izravno na računu revalorizacije.

Nerealizirani gubitci iskazuju se u računu dobiti i gubitka ako na kraju godine premaše iznos prethodnih revalorizacijskih dobitaka evidentiranih na odgovarajućem računu revalorizacije. Takvi nerealizirani gubitci od nekog vrijednosnog papira, valute ili zlata ne netiraju se s nerealiziranim dobitcima od drugih vrijednosnih papira, valuta ili zlata. U slučaju da takav nerealizirani gubitak nastane po bilo kojoj stavki iskazanoj u računu dobiti i gubitka, prosječni trošak nabave te stavke smanjuje se na tečaj ili tržišnu cijenu na kraju godine. Nerealizirani gubitci od kamatnih ugovora o razmjeni iskazani u računu dobiti i gubitka na kraju godine amortiziraju se sljedećih godina.

Gubitci zbog umanjenja vrijednosti iskazuju se u računu dobiti i gubitka i ne poništavaju se sljedećih godina, osim ako se umanjenje smanji i to se smanjenje može povezati s konkretnim događajem koji je nastupio nakon prvog evidentiranja umanjenja vrijednosti.

Premije ili diskonti koji proizlaze iz vrijednosnih papira amortiziraju se tijekom preostalog ugovornog razdoblja do dospjeća vrijednosnih papira.

Obratne transakcije

Obratne transakcije operacije su kojima ESB kupuje ili prodaje imovinu na temelju repo ugovora ili provodi kreditne operacije na temelju kolaterala.

Vrijednosni papiri se na temelju repo ugovora prodaju za gotovinu, pri čemu se istodobno ugovara njihova povratna kupnja od druge ugovorne strane po dogovorenoj cijeni na neki određeni budući datum. Repo ugovori evidentiraju se kao kolateralizirani depoziti na strani obveza u bilanci. Vrijednosni papiri prodani na temelju takvog ugovora i dalje su u bilanci ESB-a.

Vrijednosni papiri se na temelju obratnog repo ugovora kupuju za gotovinu, pri čemu se istodobno ugovara njihova ponovna prodaja drugoj ugovornoj strani po

¹⁷ Za administrativna vremenska razgraničenja i rezervacije za administrativne troškove vrijedi minimalni prag od 100.000 EUR.

dogovorenoj cijeni na neki određeni budući datum. Obratni repo ugovori evidentiraju se kao kolateralizirani krediti na strani imovine u bilanci, ali nisu uključeni u držanja vrijednosnih papira ESB-a.

Obratne transakcije (uključujući transakcije pozajmljivanja vrijednosnih papira) koje se provode u sklopu programa koji nudi specijalizirana institucija evidentiraju se u bilanci samo ako je kolateral položen u obliku gotovine, a ta gotovina još nije uložena.

Izvanbilančni instrumenti

Valutni instrumenti, tj. terminske transakcije u stranoj valuti, terminske strane valutnih ugovora o razmjeni i drugi valutni instrumenti koji obuhvaćaju razmjenu jedne valute za drugu na određeni datum u budućnosti, uključuju se u neto valutne pozicije za izračun pozitivnih i negativnih tečajnih razlika.

Kamatni instrumenti revaloriziraju se po pojedinačnim stavkama. Dnevne promjene varijacijske marže nedospjelih kamatnih ročnica kao i kamatni ugovori o razmjeni koji su poravnani preko središnje klirinške druge ugovorne strane evidentiraju se u računu dobiti i gubitka. Terminske transakcije vrijednosnim papirima i kamatne ugovore o razmjeni koji nisu poravnani preko središnje klirinške druge ugovorne strane vrednuje ESB u skladu s općeprihvaćenim metodama vrednovanja s pomoću konkretnih tržišnih cijena i kamata te diskontnih faktora od datuma namire do datuma vrednovanja.

Događaji nakon datuma bilance

Vrijednosti imovine i obveza usklađuju se za događaje koji su nastali između datuma godišnje bilance i datuma na koji Izvršni odbor dopusti podnošenje godišnjih financijskih izvještaja ESB-a Upravnom vijeću na odobrenje, ako ti događaji znatno utječu na stanje imovine ili obveza na datum bilance.

Važni događaji nakon datuma bilance koji ne utječu na stanje imovine i obveza na datum bilance objavljuju se u bilješkama.

Salda unutar ESSB-a / salda unutar Eurosustava

Salda unutar ESSB-a uglavnom su rezultat prekograničnih plaćanja unutar EU-a namirenih u novcu središnje banke u eurima. Te transakcije u najvećoj mjeri pokreću privatni subjekti (tj. kreditne institucije, trgovačka društva i pojedinci). One se namiruju u sustavu TARGET2 – transeuropskom automatiziranom sustavu ekspresnih novčanih transakcija u realnom vremenu na bruto načelu – i zbog njih nastaju bilateralna salda na računima središnjih banaka EU-a u sustavu TARGET2. Ta bilateralna salda svakodnevno se netiraju i dodjeljuju ESB-u, tako da svakoj nacionalnoj središnjoj banci ostane samo jedna neto bilateralna pozicija prema

ESB-u. Plaćanja koja provodi ESB i koja se namiruju u sustavu TARGET2 također utječu na te pojedinačne neto bilateralne pozicije. Te su pozicije u poslovnim knjigama ESB-a neto potraživanje odnosno neto obveza svake nacionalne središnje banke prema ostatku Europskog sustava središnjih banaka (ESSB). Salda unutar Eurosustava nacionalnih središnjih banaka europodručja prema ESB-u koja proizlaze iz sustava TARGET2 kao i druga salda unutar Eurosustava nominirana u eurima (npr. privremene raspodjele dobiti nacionalnim središnjim bankama) iskazuju se u bilanci ESB-a kao jedna pozicija neto imovine ili obveza i objavljuju se pod stavkom „Ostala potraživanja unutar Eurosustava (neto)” ili „Ostale obveze unutar Eurosustava (neto)”. Salda unutar ESSB-a nacionalnih središnjih banaka izvan europodručja prema ESB-u koja proizlaze iz njihova sudjelovanja u sustavu TARGET2¹⁸ objavljuju se pod stavkom „Obveze prema nerezidentima europodručja nominirane u eurima”.

Salda unutar Eurosustava koja proizlaze iz raspodjele euronovčanica unutar Eurosustava uključena su kao jedna pozicija neto imovine pod stavkom „Potraživanja koja se odnose na raspodjelu euronovčanica unutar Eurosustava” (vidi „Novčanice u optjecaju” u bilješkama o računovodstvenim politikama).

Salda unutar Eurosustava koja proizlaze iz prijenosa deviznih pričuva na ESB od strane nacionalnih središnjih banaka koje su se priključile Eurosustavu nominirana su u eurima i iskazana pod stavkom „Obveze koje odgovaraju prijenosu deviznih pričuva”.

Postupanje s dugotrajnom imovinom

Dugotrajna imovina, uključujući nematerijalnu imovinu, uz iznimku zemljišta i umjetnina, vrednuje se po trošku nabave umanjenom za amortizaciju. Zemljišta i umjetnine vrednuju se po trošku nabave. Glavna zgrada ESB-a vrednuje se po trošku nabave umanjenom za amortizaciju koji podliježe umanjenju vrijednosti. Za potrebe amortizacije glavne zgrade ESB-a troškovi se dodjeljuju odgovarajućim sastavnicama imovine, koje se amortiziraju u skladu s njihovim procijenjenim vijekom upotrebe. Pri obračunu amortizacije tijekom očekivanog vijeka upotrebe imovine primjenjuje se linearna metoda, počevši od tromjesečja nakon što imovina postane raspoloživa za upotrebu. Vijek upotrebe glavnih kategorija imovine je kako slijedi:

Zgrade	20, 25 ili 50 godina
Postrojenje u zgradi	10 ili 15 godina
Tehnička oprema	4, 10 ili 15 godina
Računala, njihov hardver i softver te motorna vozila	4 godine
Namještaj	10 godina

¹⁸ U sustavu TARGET2 sudjelovale su 31. prosinca 2017. sljedeće nacionalne središnje banke izvan europodručja: Българска народна банка (Bugarska narodna banka), Danmarks Nationalbank, Hrvatska narodna banka, Narodowy Bank Polski i Banca Națională a României.

Trajanje amortizacijskog razdoblja za kapitalizirane troškove obnove povezane s postojećim zgradama koje ESB unajmljuje prilagođeno je s obzirom na događaje koji utječu na očekivani vijek upotrebe povezane imovine.

ESB je od 2017. proveo godišnju provjeru umanjenja za glavnu zgradu na temelju međunarodnog računovodstvenog standarda 36 „Umanjenje imovine”. Ako se utvrdi postojanje pokazatelja da vrijednost glavne zgrade može biti umanjena, procjenjuje se nadoknadivi iznos imovine. Gubitak od umanjenja iskazuje se u računu dobiti i gubitka ako je nadoknadivi iznos manji od neto knjigovodstvene vrijednosti.

Dugotrajna imovina cijene manje od 10.000 EUR otpisuje se u godini stjecanja.

Dugotrajna imovina koja ispunjava kriterije kapitalizacije a još je u fazi izgradnje ili razvoja evidentira se na poziciji „Imovina u izgradnji”. Povezani troškovi prenose se u odgovarajuće stavke dugotrajne imovine kada ta imovina postane raspoloživa za upotrebu.

Primanja nakon prestanka zaposlenja, ostala dugoročna primanja i primanja povezana s programom CTS koje isplaćuje ESB

ESB upravlja planovima definiranih primanja za zaposlenike i članove Izvršnog odbora ESB-a kao i za članove Nadzornog odbora koji su zaposlenici ESB-a.

Mirovinski plan za zaposlenike financira se imovinom fonda za dugoročna primanja zaposlenih. Obvezni doprinosi koje uplaćuju ESB i zaposlenici prikazani su u stupu definiranih primanja mirovinskog plana. Zaposlenici mogu uplaćivati dodatne dobrovoljne doprinose u stup definiranih doprinosa, koji se mogu upotrijebiti za dodatna primanja.¹⁹ Ta se dodatna primanja utvrđuju na temelju iznosa dobrovoljnih doprinosa uvećanih za povrat od ulaganja tih doprinosa.

Za primanja nakon prestanka zaposlenja i ostala dugoročna primanja članova Izvršnog odbora ESB-a i članova Nadzornog odbora koji su zaposlenici ESB-a ustanovljen je sustav financiranja bez fondova. Za zaposlenike se sustav financiranja bez fondova upotrebljava za primanja nakon prestanka zaposlenja osim mirovina te za ostala dugoročna primanja i primanja povezana s programom CTS.

Neto obveza na temelju definiranih primanja

Obveza priznata u bilanci pod stavkom „Ostale obveze” u vezi s planovima definiranih primanja, uključujući ostala dugoročna primanja i primanja povezana s programom CTS, sadašnja je vrijednost bruto obveze na temelju definiranih primanja

¹⁹ Sredstva koja zaposlenik akumulira dobrovoljnim doprinosima mogu se upotrijebiti u trenutku odlaska u mirovinu za kupnju dodatne mirovine. Ta se mirovina od tog trenutka uključuje u bruto obvezu na temelju definiranih primanja.

na datum bilance umanjena za fer vrijednost imovine plana kojom se ta obveza financira.

Bruto obvezu na temelju definiranih primanja jednom godišnje računaju neovisni aktuari metodom projicirane kreditne jedinice. Sadašnja vrijednost bruto obveze na temelju definiranih primanja računa se diskontiranjem procijenjenih budućih novčanih tokova stopom koja se utvrđuje u odnosu na tržišne prinose, na datum bilance, na visokokvalitetne korporativne obveznice nominirane u eurima kojima su rokovi dospjeća slični trajanju te obveze.

Do aktuarskih dobitaka i gubitaka može doći zbog usklađenja na temelju iskustva (ako se stvarni rezultati razlikuju od prethodnih aktuarskih pretpostavki) i promjena aktuarskih pretpostavki.

Neto trošak definiranih primanja

Neto trošak definiranih primanja raščlanjen je na sastavnice koje se objavljuju u računu dobiti i gubitka te rezultate revalorizacije povezane s primanjima nakon prestanka zaposlenja prikazane u bilanci pod stavkom „Računi revalorizacije”.

Neto iznos kojim se tereti račun dobiti i gubitka obuhvaća:

- (a) trošak tekućeg rada na temelju definiranih primanja u tekućoj godini
- (b) trošak minulog rada na temelju definiranih primanja koji proizlazi iz izmjene plana
- (c) neto kamate po diskontnoj stopi na neto obvezu na temelju definiranih primanja
- (d) revalorizirane vrijednosti povezane s ukupnim ostalim dugoročnim primanjima i primanjima povezanima s programom CTS, ako ih ima.

Neto iznos prikazan pod stavkom „Računi revalorizacije” obuhvaća:

- (a) aktuarske dobitke i gubitke s osnove bruto obveze na temelju definiranih primanja
- (b) stvarni povrat na imovinu plana, isključujući iznose uključene u neto kamate na neto obvezu na temelju definiranih primanja
- (c) svaku promjenu učinka gornje granice vrijednosti imovine, isključujući iznose uključene u neto kamate na neto obvezu na temelju definiranih primanja.

Te iznose jednom godišnje vrednuju neovisni aktuari kako bi utvrdili odgovarajuću obvezu u financijskim izvještajima.

Novčanice u optjecaju

ESB i nacionalne središnje banke europodručja, koji zajedno čine Eurosustav, izdaju euronovčanice.²⁰ Ukupna vrijednost euronovčanica u optjecaju raspodjeljuje se središnjim bankama Eurosustava posljednjeg radnog dana svakog mjeseca u skladu s ključem za raspodjelu novčanica.²¹

ESB-u je dodijeljen udio od 8 % u ukupnoj vrijednosti euronovčanica u optjecaju, što je objavljeno u bilanci pod stavkom obveza „Novčanice u optjecaju”. Iz udjela ESB-a u ukupnom izdanju euronovčanica proizlaze potraživanja od nacionalnih središnjih banaka. Ta potraživanja, koja nose kamate,²² objavljena su pod podstavkom „Potraživanja koja se odnose na raspodjelu euronovčanica unutar Eurosustava” (vidi „Saldana unutar ESSB-a / salda unutar Eurosustava” u bilješkama o računovodstvenim politikama). Kamatni prihodi od tih potraživanja uključeni su u račun dobiti i gubitka pod stavkom „Kamatni prihodi koji proizlaze iz raspodjele euronovčanica unutar Eurosustava”.

Privremena raspodjela dobiti

Iznos koji je jednak zbroju prihoda ESB-a od euronovčanica u optjecaju i prihoda od vrijednosnih papira koji se drže za potrebe monetarne politike kupljenih u sklopu (a) programa za tržišta vrijednosnih papira, (b) trećeg programa kupnje pokrivenih obveznica, (c) programa kupnje vrijednosnih papira osiguranih imovinom i (d) programa kupnje vrijednosnih papira javnog sektora raspodjeljuje se u siječnju sljedeće godine u sklopu privremene raspodjele dobiti ako Upravno vijeće ne odluči drugačije.²³ Taj se iznos raspodjeljuje u cijelosti ako nije veći od neto dobiti financijske godine ESB-a i u skladu s eventualnim odlukama Upravnog vijeća o prijenosu prihoda na rezervacije za valutni, kamatni, kreditni rizik te rizik cijene zlata. Upravno vijeće također može odlučiti da umani iznos prihoda od euronovčanica u optjecaju koji se raspodjeljuje u siječnju za iznos troškova ESB-a povezanih s izdavanjem euronovčanica i njihovom obradom.

Ostala pitanja

U skladu s člankom 27. Statuta ESSB-a, a na temelju preporuke Upravnog vijeća, Vijeće EU-a odobrilo je imenovanje Ernst & Young GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft, Stuttgart (Savezna Republika Njemačka) vanjskim revizorom ESB-a za razdoblje od pet godina do kraja financijske godine 2017.

²⁰ Odluka ESB-a od 13. prosinca 2010. o izdavanju euronovčanica (preinaka) (ESB/2010/29) (2011/67/EU) (SL L 35, 9.2.2011., str. 26) sa svim izmjenama

²¹ „Ključ za raspodjelu novčanica” znači postotci koji se dobivaju uzimajući u obzir udio ESB-a u ukupnom izdanju euronovčanica i primjenjujući ključ za upis kapitala na udio nacionalnih središnjih banaka u tom ukupnom iznosu.

²² Odluka (EU) 2016/2248 ESB-a od 3. studenoga 2016. o raspodjeli monetarnog prihoda nacionalnih središnjih banaka država članica čija je valuta euro (ESB/2016/36) (SL L 347, 20.12.2016., str. 26)

²³ Odluka (EU) 2015/298 ESB-a od 15. prosinca 2014. o privremenoj raspodjeli prihoda ESB-a (preinaka) (ESB/2014/57), (SL L 53, 25.2.2015., str. 24) sa svim izmjenama

Bilješke o bilanci

1. Zlato i potraživanja u zlatu

Na dan 31. prosinca 2017. ESB je imao 16.229.522 XAU.²⁴ U 2017. se nisu provodile transakcije zlatom, tako da su držanja ESB-a bila nepromijenjena u odnosu na stanje 31. prosinca 2016. Eurska protuvrijednost tih držanja smanjila se zbog pada tržišne cijene zlata izražene u eurima (vidi „Imovina i obveze u zlatu i stranoj valuti” u bilješkama o računovodstvenim politikama i bilješku 14. „Računi revalorizacije”).

2. Potraživanja od nerezidenata i rezidenata europodručja nominirana u stranoj valuti

2.1. Potraživanja od Međunarodnog monetarnog fonda (MMF)

Ta imovina su udjeli ESB-a u posebnim pravima vučenja na dan 31. prosinca 2017. Proizlazi iz dogovora s Međunarodnim monetarnim fondom (MMF) o kupoprodaji posebnih prava vučenja, pri čemu je MMF ovlašten u ime ESB-a prodavati ili kupovati posebna prava vučenja za eure unutar najniže i najviše razine udjela. Posebna prava vučenja u računovodstvene se svrhe tretiraju kao strana valuta (vidi „Imovina i obveze u zlatu i stranoj valuti” u bilješkama o računovodstvenim politikama). Eurska protuvrijednost udjela ESB-a u posebnim pravima vučenja smanjila se zbog deprecijacije posebnih prava vučenja u odnosu na euro tijekom 2017.

2.2. Salda kod banaka i ulaganja u vrijednosne papire, inozemni krediti i ostala inozemna imovina te potraživanja od rezidenata europodručja nominirana u stranoj valuti

Pod tim su dvjema stavkama salda kod banaka i krediti nominirani u stranoj valuti te ulaganja u vrijednosne papire nominirane u američkim dolarima, japanskim jenima i kineskim juanima renminbijima.

²⁴ To odgovara masi od 504,8 tona.

Potraživanja od nerezidenata europodručja	2017. EUR	2016. EUR	Promjena EUR
Tekući računi	6.793.888.796	6.844.526.120	(50.637.324)
Depoziti na novčanom tržištu	2.316.566.582	2.005.810.644	310.755.938
Obratni repo ugovori	0	503.747.273	(503.747.273)
Ulaganja u vrijednosne papire	34.650.188.561	41.066.843.366	(6.416.654.805)
Ukupno	43.760.643.939	50.420.927.403	(6.660.283.464)

Potraživanja od rezidenata europodručja	2017. EUR	2016. EUR	Promjena EUR
Tekući računi	1.022.379	1.211.369	(188.990)
Depoziti na novčanom tržištu	2.422.295.400	1.964.182.715	458.112.685
Obratni repo ugovori	1.288.251.480	507.541.979	780.709.501
Ukupno	3.711.569.259	2.472.936.063	1.238.633.196

Do smanjenja ukupne vrijednosti tih stavki u 2017. došlo je uglavnom zbog deprecijacije američkog dolara i japanskog jena u odnosu na euro.

Neto devizna sredstva ESB-a²⁵ na dan 31. prosinca 2017. iznosila su kako slijedi:

	2017. Valuta u mil.	2016. Valuta u mil.
Američki dolar	46.761	46.759
Japanski jen	1.093.563	1.091.844
Kineski juan renminbi	3.755	0

U prvom polugodištu 2017. ESB je proveo odluku Upravnog vijeća da malen dio deviznih pričuva uloži u kineske juane renminbije (CNY). Ulaganje je provedeno promjenom sastava deviznih pričuva ESB-a. ESB je prodao malen dio deviznih pričuva u američkim dolarima i cijeli taj iznos reinvestirao u kineske juane renminbije.²⁶

3. Ostala potraživanja od kreditnih institucija europodručja nominirana u eurima

Na dan 31. prosinca 2017. ta se stavka sastojala od salda tekućih računa kod rezidenata europodručja u iznosu od 143,3 mil. EUR (2016.: 98,6 mil. EUR).

²⁵ Ta se sredstva sastoje od imovine umanjene za obveze nominirane u određenoj stranoj valuti i podliježu revalorizaciji zbog promjene deviznih tečajeva. Obuhvaćena su na pozicijama „Potraživanja od nerezidenata europodručja nominirana u stranoj valuti”, „Potraživanja od rezidenata europodručja nominirana u stranoj valuti”, „Obračunani prihodi i unaprijed plaćeni troškovi”, „Revalorizacijske razlike za izvanbilančne instrumente” (na strani obveza) i „Obračunani rashodi i odgođeni prihodi”, pri čemu se uzimaju u obzir terminske transakcije i transakcije razmjene u stranoj valuti uključene u izvanbilančne stavke. Dobitci od razlika u cijeni financijskih instrumenata nominiranih u stranoj valuti koji proizlaze iz revalorizacije nisu uključeni.

²⁶ Vidi priopćenje za javnost ESB-a od 13. lipnja 2017.

4. Vrijednosni papiri rezidenata europodručja nominirani u eurima

4.1. Vrijednosni papiri koji se drže za potrebe monetarne politike

Na dan 31. prosinca 2017. pod tom su stavkom bili vrijednosni papiri koje je ESB stekao u sklopu triju programa kupnje pokrivenih obveznica, programa za tržišta vrijednosnih papira, programa kupnje vrijednosnih papira osiguranih imovinom i programa kupnje vrijednosnih papira javnog sektora.²⁷

Kupnja u sklopu prvog programa kupnje pokrivenih obveznica završena je 30. lipnja 2010., dok je drugi program kupnje pokrivenih obveznica završio 31. listopada 2012. Upravno vijeće odlučilo je prekinuti daljnje kupnje u sklopu programa za tržišta vrijednosnih papira 6. rujna 2012.

Eurosustav je u 2017. i dalje kupovao vrijednosne papire u sklopu programa kupnje vrijednosnih papira, koji obuhvaća treći program kupnje pokrivenih obveznica, program kupnje vrijednosnih papira osiguranih imovinom, program kupnje vrijednosnih papira javnog sektora i program kupnje vrijednosnih papira korporativnog sektora.²⁸ Ukupne mjesečne neto kupnje u sklopu programa kupnje vrijednosnih papira koji su provodile nacionalne središnje banke i ESB iznosile su u prosjeku 80 mlrd. EUR do ožujka 2017., a 60 mlrd. EUR od travnja 2017. do kraja godine. Na temelju odluke Upravnog vijeća iz listopada 2017.²⁹ planira se da će se te kupnje u mjesečnom iznosu od 30 mlrd. EUR provoditi od siječnja do kraja rujna 2018., ali i duže ako to bude potrebno, u svakom slučaju sve dok Upravno vijeće ne zaključi da je došlo do postojane prilagodbe inflacijskih kretanja u skladu s ciljom razinom stope inflacije. Neto kupnje provodit će se istodobno s reinvestiranjem glavnice dospjelih vrijednosnih papira kupljenih u sklopu programa kupnje vrijednosnih papira.

Vrijednosni papiri kupljeni u sklopu tih programa vrednuju se po amortiziranom trošku koji podliježe umanju (vidi „Vrijednosni papiri” u bilješkama o računovodstvenim politikama).

Amortizirani trošak vrijednosnih papira koje drži ESB kao i njihova tržišna vrijednost³⁰ (koja nije evidentirana u bilanci i daje se isključivo za usporedbu) iznose kako slijedi:

²⁷ ESB ne kupuje vrijednosne papire u sklopu programa kupnje vrijednosnih papira korporativnog sektora.

²⁸ Dodatne pojedinosti o programu kupnje vrijednosnih papira mogu se pronaći na [mrežnim stranicama ESB-a](#).

²⁹ Vidi priopćenje za javnost ESB-a od [26. listopada 2017.](#)

³⁰ Tržišne su vrijednosti okvirne i izvedene su iz tržišnih kotacija. Kad tržišne kotacije nisu dostupne, tržišne se cijene procjenjuju internim modelima Eurosustava.

	2017. EUR		2016. EUR		Promjena EUR	
	Amortizirani trošak	Tržišna vrijednost	Amortizirani trošak	Tržišna vrijednost	Amortizirani trošak	Tržišna vrijednost
Prvi program kupnje pokrivenih obveznica	618.533.956	654.666.968	1.032.305.522	1.098.106.253	(413.771.566)	(443.439.285)
Drugi program kupnje pokrivenih obveznica	385.880.413	421.794.246	690.875.649	743.629.978	(304.995.236)	(321.835.732)
Treći program kupnje pokrivenih obveznica	19.732.748.768	19.958.910.843	16.550.442.553	16.730.428.857	3.182.306.215	3.228.481.986
Program za tržišta vrijednosnih papira	6.644.212.912	7.554.660.470	7.470.766.415	8.429.995.853	(826.553.503)	(875.335.383)
Program kupnje vrijednosnih papira osiguranih imovinom	25.014.963.778	25.044.597.490	22.800.124.065	22.786.088.513	2.214.839.713	2.258.508.977
Program kupnje vrijednosnih papira javnog sektora	175.989.921.047	177.087.513.888	112.270.760.463	112.958.545.591	63.719.160.584	64.128.968.297
Ukupno	228.386.260.874	230.722.143.905	160.815.274.667	162.746.795.045	67.570.986.207	67.975.348.860

Do smanjenja amortiziranog troška portfelja koji se drže u sklopu prvog i drugog programa kupnje pokrivenih obveznica te programa za tržišta vrijednosnih papira došlo je zbog otkupa.

Upravno vijeće redovito procjenjuje financijske rizike povezane s vrijednosnim papirima koji se drže u sklopu tih programa.

Godišnje provjere umanjena obavljaju se na temelju podataka na kraju godine i odobrava ih Upravno vijeće. U provjerama se pokazatelji umanjena ocjenjuju za svaki program zasebno. Kada je utvrđen pokazatelj umanjena, provedena je dodatna analiza kako bi se potvrdilo da umanjene nije utjecalo na novčane tokove povezanih vrijednosnih papira. Na temelju rezultata ovogodišnje provjere umanjena ESB nije knjižio gubitke za vrijednosne papire koji su se 2017. držali u njegovim portfeljima povezanim s monetarnom politikom.

5. Potraživanja unutar Eurosustava

5.1. Potraživanja koja se odnose na raspodjelu euronovčanica unutar Eurosustava

Pod tom su stavkom potraživanja ESB-a prema nacionalnim središnjim bankama europodručja koja se odnose na raspodjelu euronovčanica unutar Eurosustava (vidi „Novčanice u optjecaju” u bilješkama o računovodstvenim politikama). Remuneracija tih potraživanja izračunava se svakodnevno po posljednjoj dostupnoj graničnoj kamatnoj stopi koju Eurosustav upotrebljava u aukcijama za glavne operacije refinanciranja³¹ (vidi bilješku 22.2. „Kamatni prihodi koji proizlaze iz raspodjele euronovčanica unutar Eurosustava”).

³¹ Kamatna stopa koju Eurosustav upotrebljava u aukcijama za glavne operacije refinanciranja od 16. ožujka 2016. iznosi 0,00 %.

6. Ostala imovina

6.1. Materijalna i nematerijalna dugotrajna imovina

Ta se imovina na dan 31. prosinca 2017. sastojala od sljedećih stavki:

	2017. EUR	2016. EUR	Promjena EUR
Trošak nabave			
Zemljište i zgrade	1.006.108.554	1.011.662.911	(5.554.357)
Postrojenje u zgradi	221.866.010	221.888.762	(22.752)
Računalni hardver i softver	109.919.236	88.893.887	21.025.349
Oprema, namještaj i motorna vozila	95.383.187	96.197.706	(814.519)
Imovina u izgradnji	3.364.162	3.024.459	339.703
Ostala dugotrajna imovina	10.082.651	9.713.742	368.909
Ukupan trošak nabave	1.446.723.800	1.431.381.467	15.342.333
Akumulirana amortizacija			
Zemljište i zgrade	(95.622.635)	(72.284.513)	(23.338.122)
Postrojenje u zgradi	(47.644.949)	(31.590.282)	(16.054.667)
Računalni hardver i softver	(74.188.322)	(57.935.440)	(16.252.882)
Oprema, namještaj i motorna vozila	(31.856.677)	(29.107.438)	(2.749.239)
Ostala dugotrajna imovina	(1.393.040)	(1.138.207)	(254.833)
Ukupna akumulirana amortizacija	(250.705.623)	(192.055.880)	(58.649.743)
Neto knjigovodstvena vrijednost	1.196.018.177	1.239.325.587	(43.307.410)

Neto povećanje na poziciji „Računalni hardver i softver” odnosilo se na ulaganja u dodatne servere, pohranu podataka, sastavne dijelove za umrežavanje i softver, čime se poboljšala postojeća tehnološka infrastruktura.

Provjera umanjenja za ESB-ovu glavnu zgradu obavljena je na kraju godine i nisu zabilježeni gubitci od umanjenja vrijednosti.

6.2. Ostala financijska imovina

Pod tom su stavkom uglavnom ulaganja vlastitih sredstava ESB-a, koja se drže kao izravna protustavka kapitalu i pričuvama ESB-a te rezervacijama za tečajni, kamatni i kreditni rizik te rizik cijene zlata. Ona obuhvaća i 3211 dionica Banke za međunarodne namire (BIS) čiji trošak nabave iznosi 41,8 mil. EUR.

Sastavnice te stavke su sljedeće:

	2017. EUR	2016. EUR	Promjena EUR
Tekući računi u eurima	30.000	30.000	0
Vrijednosni papiri nominirani u eurima	18.416.779.029	19.113.074.101	(696.295.072)
Obratni repo ugovori u eurima	2.043.990.172	1.463.994.460	579.995.712
Ostala financijska imovina	41.833.941	41.830.662	3.279
Ukupno	20.502.633.142	20.618.929.223	(116.296.081)

Do neto smanjenja te stavke u 2017. došlo je uglavnom zbog smanjenja tržišne vrijednosti vrijednosnih papira nominiranih u eurima koji se drže u portfelju vlastitih sredstava ESB-a.

6.3. Revalorizacijske razlike za izvanbilančne instrumente

Pod tom su stavkom pretežno promjene u vrednovanju transakcija razmjene i terminkih transakcija u stranoj valuti koje su 31. prosinca 2017. bile nedospjele (vidi bilješku 19. „Valutni ugovori o razmjeni i terminske transakcije u stranoj valuti“). Te promjene u vrednovanju iznose 450,3 mil. EUR (2016.: 837,4 mil. EUR) i proizlaze iz preračunavanja iznosa takvih transakcija u njihovu protuvrijednost u eurima po deviznim tečajevima koji su vrijedili na datum bilance, u odnosu na vrijednosti u eurima koje proizlaze iz preračunavanja transakcija po prosječnom trošku nabave strane valute na taj dan (vidi „Izvanbilančni instrumenti“ i „Imovina i obveze u zlatu i stranoj valuti“ u bilješkama o računovodstvenim politikama).

Pod tom su stavkom i valorizacijski dobitci od nedospjelih transakcija povezanih s kamatnim ugovorima o razmjeni (vidi bilješku 18. „Kamatni ugovori o razmjeni“).

6.4. Obračunani prihodi i unaprijed plaćeni troškovi

U tu stavku u 2017. godini ušle su obračunane kuponske kamate na vrijednosne papire, uključujući nepodmireni iznos kamata koji se plaća prilikom stjecanja, u visini 2.476,3 mil. EUR (2016.: 1.924,5 mil. EUR) (vidi bilješku 2.2. „Salda kod banaka i ulaganja u vrijednosne papire, inozemni krediti i ostala inozemna imovina te potraživanja od rezidenata europodručja nominirana u stranoj valuti“, bilješku 4. „Vrijednosni papiri rezidenata europodručja nominirani u eurima“ i bilješku 6.2. „Ostala financijska imovina“).

Nadalje, pod tom su stavkom i (a) obračunani prihodi od zajedničkih projekata Eurosustava (vidi bilješku 27. „Ostali prihodi“), (b) razni unaprijed plaćeni troškovi i (c) obračunani kamatni prihodi od ostale financijske imovine.

6.5. Razno

Ta stavka obuhvaća obračunane iznose privremeno raspodijeljene dobiti ESB-a (vidi „Privremena raspodjela dobiti“ u bilješkama o računovodstvenim politikama te bilješku 11.2. „Ostale obveze unutar Eurosustava (neto)“).

Osim toga, obuhvaća salda u vrijednosti od 491,6 mil. EUR (2016.: 804,3 mil. EUR) povezana s nedospjelim transakcijama razmjene i terminskim transakcijama u stranoj valuti na dan 31. prosinca 2017. koja proizlaze iz prethodne pretvorbe iznosa takvih transakcija u njihovu protuvrijednost u eurima po prosječnoj nabavnoj cijeni valute na datum bilance, u odnosu na vrijednosti u eurima po kojima su te transakcije prvo bile knjižene (vidi „Izvanbilančni instrumenti” u bilješkama o računovodstvenim politikama).

7. Novčanice u optjecaju

Pod tom je stavkom udio ESB-a (8 %) u ukupnom broju euronovčanica u optjecaju (vidi „Novčanice u optjecaju” u bilješkama o računovodstvenim politikama).

8. Ostale obveze prema kreditnim institucijama europodručja nominirane u eurima

Središnje banke Eurosustava mogu prihvaćati gotovinski kolateral za mogućnosti pozajmljivanja vrijednosnih papira kupljenih u sklopu programa kupnje vrijednosnih papira javnog sektora, koji neće morati reinvestirati. Kada je riječ o ESB-u, te se operacije provode preko specijalizirane institucije.

Nedospjele transakcije pozajmljivanja vrijednosnih papira kupljenih u sklopu programa kupnje vrijednosnih papira javnog sektora provedene s kreditnim institucijama europodručja 31. prosinca 2017. iznosile su 1,1 mlrd. EUR (2016.: 1,9 mlrd. EUR). Gotovina koja je dobivena kao kolateral prenesena je na račune u sustavu TARGET2. Budući da na kraju godine nije bila uložena, te su transakcije iskazane u bilanci (vidi „Obratne transakcije” u bilješkama o računovodstvenim politikama).³²

9. Obveze prema ostalim rezidentima europodručja nominirane u eurima

9.1. Ostale obveze

Ta stavka iznosi 1.150,1 mil. EUR (2016.: 1.060,0 mil. EUR) i obuhvaća depozite ili plaćanja koje je primio ESB, koje su proveli sudionici u sustavima EURO1 i RT1³³ ili

³² Transakcije pozajmljivanja vrijednosnih papira iz kojih ne proizlazi neuloženi gotovinski kolateral na kraju godine evidentiraju se na računima izvanbilančne evidencije (vidi bilješku 16. „Programi pozajmljivanja vrijednosnih papira”).

³³ Sustavi EURO1 i RT1 platni su sustavi kojima upravlja ABE CLEARING S.A.S. à capital variable (EBA Clearing).

koji su provedeni u ime tih sudionika i služe kao fond osiguranja za sustav EURO1 ili kao potpora namire u sustavu RT1.

10. Obveze prema nerezidentima europodručja nominirane u eurima

Na dan 31. prosinca 2017. najveća sastavnica te stavke bila je obveza u iznosu od 10,1 mlrd. EUR (2016.: 4,1 mlrd. EUR), koja proizlazi iz stalnog dogovora o međusobnoj valutnoj razmjeni s Bankom federalnih rezervi New Yorka. Prema tom dogovoru, Sustav federalnih rezervi transakcijama razmjene osigurava ESB-u američke dolare kako bi se drugim ugovornim stranama Eurosustava ponudilo kratkoročno financiranje u američkim dolarima. ESB istodobno ulazi u transakcije naizmjenične razmjene s nacionalnim središnjim bankama europodručja, koje dobivena sredstva upotrebljavaju za provođenje operacija puštanja likvidnosti u američkim dolarima u obliku obratnih transakcija s drugim ugovornim stranama Eurosustava. Transakcije naizmjenične razmjene dovode do salda unutar Eurosustava između ESB-a i nacionalnih središnjih banaka (vidi bilješku 11.2. „Ostale obveze unutar Eurosustava (neto)”). Nadalje, transakcije razmjene koje se provode sa Sustavom federalnih rezervi i nacionalnim središnjim bankama europodručja za posljedicu imaju terminska potraživanja i obveze koji se evidentiraju na izvanbilančnim računima (vidi bilješku 19. „Valutni ugovori o razmjeni i terminske transakcije u stranoj valuti”).

Pod tom je stavkom i iznos od 6,1 mlrd. EUR (2016.: 9,5 mlrd. EUR), koji se sastojao od salda središnjih banaka izvan europodručja kod ESB-a koja proizlaze iz, ili su protustavka, transakcija obrađenih u sustavu TARGET2. Do smanjenja tih salda u 2017. došlo je zbog plaćanja nerezidenata europodručja rezidentima europodručja.

Ostatak te stavke iznos je od 3,4 mlrd. EUR (2016.: 3,1 mlrd. EUR), koji proizlazi iz nedospjelih transakcija pozajmljivanja vrijednosnih papira s nerezidentima europodručja kupljenih u sklopu programa kupnje vrijednosnih papira javnog sektora, u kojima je gotovina položena kao kolateral i prenesena na račune u sustavu TARGET2 (vidi bilješku 8. „Ostale obveze prema kreditnim institucijama europodručja nominirane u eurima”).

11. Obveze unutar Eurosustava

11.1. Obveze koje odgovaraju prijenosu deviznih pričuva

One predstavljaju obveze prema nacionalnim središnjim bankama europodručja koje su proizišle iz prijenosa deviznih pričuva na ESB kad su se te banke priključile Eurosustavu. U 2017. nije bilo promjena.

	Od 1. siječnja 2015. EUR
Nationale Bank van België / Banque Nationale de Belgique	1.435.910.943
Deutsche Bundesbank	10.429.623.058
Eesti Pank	111.729.611
Banc Ceannais na hÉireann / Central Bank of Ireland	672.637.756
Bank of Greece	1.178.260.606
Banco de España	5.123.393.758
Banque de France	8.216.994.286
Banca d'Italia	7.134.236.999
Central Bank of Cyprus	87.679.928
Latvijas Banka	163.479.892
Lietuvos bankas	239.453.710
Banque centrale du Luxembourg	117.640.617
Bank Ċentrali ta' Malta / Central Bank of Malta	37.552.276
De Nederlandsche Bank	2.320.070.006
Österreichische Nationalbank	1.137.636.925
Banco de Portugal	1.010.318.483
Banka Slovenije	200.220.853
Národná banka Slovenska	447.671.807
Suomen Pankki – Finlands Bank	728.096.904
Ukupno	40.792.608.418

Remuneracija tih obveza računa se svakodnevno po posljednjoj dostupnoj graničnoj kamatnoj stopi koju Eurosustav upotrebljava u aukcijama za glavne operacije refinanciranja, usklađenoj tako da odražava nulti prinos na sastavnicu zlata (vidi bilješku 22.3. „Remuneracija potraživanja nacionalnih središnjih banaka s osnove prenesenih deviznih pričuva”).

11.2. Ostale obveze unutar Eurosustava (neto)

Pod tom su stavkom u 2017. uglavnom bila salda unutar sustava TARGET2 koja su nacionalne središnje banke europodručja imale prema ESB-u (vidi „Salda unutar ESSB-a / salda unutar Eurosustava” u bilješkama o računovodstvenim politikama). Povećanje na toj poziciji rezultat je uglavnom neto kupnji vrijednosnih papira u sklopu programa kupnje vrijednosnih papira (vidi bilješku 4. „Vrijednosni papiri rezidenata europodručja nominirani u eurima”), koji su namireni putem računa u sustavu TARGET2. Utjecaj neto kupnji djelomično je neutraliziran povećanjem iznosa koji se odnose na transakcije naizmjenične razmjene provedene s nacionalnim središnjim bankama u vezi s operacijama puštanja likvidnosti u američkim dolarima.

Remuneracija pozicija unutar sustava TARGET2, uz iznimku salda koja proizlaze iz transakcija naizmjenične razmjene u vezi s operacijama puštanja likvidnosti u američkim dolarima, računa se svakodnevno po posljednjoj dostupnoj graničnoj kamatnoj stopi koju Eurosustav upotrebljava u aukcijama za glavne operacije refinanciranja.

Pod tom je stavkom i iznos koji se duguje nacionalnim središnjim bankama europodručja s obzirom na privremenu raspodjelu dobiti ESB-a (vidi „Privremena raspodjela dobiti” u bilješkama o računovodstvenim politikama).

	2017. EUR	2016. EUR
Dugovanja nacionalnim središnjim bankama europodručja povezana sa sustavom TARGET2	1.263.961.444.256	1.058.484.156.256
Potraživanja od nacionalnih središnjih banaka europodručja povezana sa sustavom TARGET2	(1.047.197.405.166)	(908.249.140.203)
Dugovanja nacionalnim središnjim bankama europodručja s obzirom na privremenu raspodjelu dobiti ESB-a	987.730.460	966.234.559
Ostale obveze unutar Eurosustava (neto)	217.751.769.550	151.201.250.612

12. Ostale obveze

12.1. Revalorizacijske razlike za izvanbilančne instrumente

Pod tom su stavkom promjene u vrednovanju transakcija razmjene i terminskih transakcija u stranoj valuti koje su 31. prosinca 2017. bile nedospjele (vidi bilješku 19. „Valutni ugovori o razmjeni i terminske transakcije u stranoj valuti”). Te promjene u vrednovanju proizlaze iz preračunavanja iznosa takvih transakcija u njihovu protuvrijednost u eurima po deviznim tečajevima koji su vrijedili na datum bilance, u odnosu na vrijednosti u eurima koje proizlaze iz preračunavanja transakcija po prosječnom trošku nabave strane valute na taj dan (vidi „Izvanbilančni instrumenti” i „Imovina i obveze u zlatu i stranoj valuti” u bilješkama o računovodstvenim politikama).

Pod tom su stavkom i gubitci od usklađenja vrijednosti nedospjelih kamatnih ugovora o razmjeni (vidi bilješku 18. „Kamatni ugovori o razmjeni”).

12.2. Obračunani rashodi i odgođeni prihodi

Na dan 31. prosinca 2017. pod tom su stavkom bila administrativna vremenska razgraničenja, odgođeni prihodi povezani prije svega s jedinstvenim nadzornim mehanizmom (SSM) (vidi bilješku 25. „Neto prihodi/rashodi od naknada i provizija”) i obračunani rashodi za financijske instrumente.

	2017. EUR	2016. EUR	Promjena EUR
Administrativna vremenska razgraničenja	41.447.444	20.723.173	20.724.271
Financijski instrumenti	6.767.861	3.621.142	3.146.719
Odgođeni prihodi povezani s SSM-om	28.068.263	41.089.798	(13.021.535)
Devizne pričuve prenesene na ESB	0	3.611.845	(3.611.845)
Ukupno	76.283.568	69.045.958	7.237.610

12.3. Razno

U 2017., kao i prethodne godine, pod tom su stavkom bila salda u iznosu od 498,3 mil. EUR (2016.: 714,9 mil. EUR) povezana s valutnim ugovorima o razmjeni i terminskim transakcijama u stranoj valuti koji su 31. prosinca 2017. bili nedospjeli (vidi bilješku 19. „Valutni ugovori o razmjeni i terminske transakcije u stranoj valuti”). Ta salda proizlaze iz pretvorbe iznosa tih transakcija u njihovu protuvrijednost u eurima po prosječnom trošku nabave valute na datum bilance, u odnosu na vrijednosti u eurima po kojima su te transakcije prvo bile knjižene (vidi „Izvanbilančni instrumenti” u bilješkama o računovodstvenim politikama).

Osim toga, pod tom je stavkom i neto obveza ESB-a na temelju definiranih primanja nakon prestanka zaposlenja i ostalih dugoročnih primanja zaposlenika i članova Izvršnog odbora, kao i članova Nadzornog odbora koji su zaposlenici ESB-a. Njome su obuhvaćena i primanja zaposlenika ESB-a povezana s programom CTS.

Primanja nakon prestanka zaposlenja, ostala dugoročna primanja i primanja povezana s programom CTS koje isplaćuje ESB³⁴

Bilanca

Iznosi priznati u bilanci s obzirom na primanja nakon prestanka zaposlenja, ostala dugoročna primanja i primanja povezana s programom CTS zaposlenika bili su sljedeći:

	Zaposlenici u 2017. mil. EUR	Odbori u 2017. mil. EUR	Ukupno u 2017. mil. EUR	Zaposlenici u 2016. mil. EUR	Odbori u 2016. mil. EUR	Ukupno u 2016. mil. EUR
Sadašnja vrijednost obveze	1.510,0	28,9	1.538,9	1.361,3	27,7	1.388,9
Fer vrijednost imovine plana	(1.017,1)	–	(1.017,1)	(878,0)	–	(878,0)
Neto obveza na temelju definiranih primanja priznata u bilanci	492,9	28,9	521,8	483,3	27,7	510,9

U 2017. godini sadašnja je vrijednost obveze prema zaposlenicima u visini 1.510,0 mil. EUR (2016.: 1.361,3 mil. EUR) obuhvaćala i primanja koja se financiraju bez

³⁴ U svim tablicama u ovom odjeljku može se dogoditi da zbrojevi ne budu točni zbog zaokruživanja. U stupcima „Odbori” iskazuju se iznosi i za Izvršni odbor i za Nadzorni odbor.

fondova u iznosu od 224,6 mil. EUR (2016.: 187,0 mil. EUR), što se odnosi na primanja nakon prestanka zaposlenja osim mirovina, ostala dugoročna primanja i primanja povezana s programom CTS. Sadašnja vrijednost obveze prema članovima Izvršnog odbora i članovima Nadzornog odbora od 28,9 mil. EUR (2016.: 27,7 mil. EUR) odnosi se isključivo na financiranje bez fondova za primanja nakon prestanka zaposlenja i ostala dugoročna primanja.

Račun dobiti i gubitka

U računu dobiti i gubitka za 2017. godinu priznati su sljedeći iznosi:

	Zaposlenici u 2017.	Odbori u 2017.	Ukupno u 2017.	Zaposlenici u 2016.	Odbori u 2016.	Ukupno u 2016.
	mil. EUR	mil. EUR	mil. EUR	mil. EUR	mil. EUR	mil. EUR
Trošak tekućeg rada	153,2	1,9	155,1	104,4	1,6	106,0
Trošak minulog rada	4,1	–	4,1	–	–	–
Neto kamata na neto obvezu na temelju definiranih primanja	10,1	0,6	10,7	9,7	0,6	10,3
<i>Od toga:</i>						
<i>Kamatni trošak povezan s obvezom</i>	28,3	0,6	28,9	29,1	0,6	29,8
<i>Kamatni prihodi od imovine plana</i>	(18,2)	–	(18,2)	(19,5)	–	(19,5)
(Dobitci)/gubitci od revalorizacije ostalih dugoročnih primanja	(0,9)	0,2	(0,7)	0,6	0,1	0,7
Ukupni iznos povezan s aktuarskom procjenom	166,5	2,7	169,2	114,6	2,4	117,0
Otpuštanje rezervacije za program CTS	(9,0)	–	(9,0)	–	–	–
Ukupni iznos uključen u „Troškove za zaposlenike“ nakon otpuštanja rezervacije	157,5	2,7	160,2	114,6	2,4	117,0

Trošak tekućeg rada u 2017. godini povećao se na 155,1 mil. EUR (2016.: 106,0 mil. EUR), uglavnom zbog uvođenja privremenog programa CTS namijenjenoga zaposlenicima s dugim radnim stažem u ESB-u, kojima se olakšava dobrovoljan prelazak na zaposlenje izvan ESB-a pod određenim uvjetima. Utjecaj troškova za zaposlenike djelomično je neutraliziran otpuštanjem posebne rezervacije u iznosu od 9,0 mil. EUR, koja je u tu svrhu izdvojena 2016.

Trošak minulog rada u 2017. nastao je zbog uvođenja plana dugotrajne skrbi, a to je plan definiranih primanja za pokrivanje troškova nemedicinske pomoći. Trošak minulog rada odnosi se na sadašnje umirovljenike koji imaju pravo s trenutačnim učinkom ostvariti primanja na temelju tog novog plana.

Promjene bruto obveze na temelju definiranih primanja, imovine plana i rezultata revalorizacije

Promjene sadašnje vrijednosti bruto obveze na temelju definiranih primanja su sljedeće:

	Zaposlenici u 2017.	Odbori u 2017.	Ukupno u 2017.	Zaposlenici u 2016.	Odbori u 2016.	Ukupno u 2016.
	mil. EUR	mil. EUR	mil. EUR	mil. EUR	mil. EUR	mil. EUR
Početna bruto obveza na temelju definiranih primanja	1.361,3	27,7	1.388,9	1.116,7	24,1	1.140,8
Trošak tekućeg rada	153,2	1,9	155,1	104,4	1,6	106,0
Trošak minulog rada	4,1	–	4,1	–	–	–
Kamatni trošak povezan s obvezom	28,3	0,6	28,9	29,1	0,6	29,8
Doprinosi koje plaćaju sudionici plana ³⁵	23,1	0,2	23,3	19,5	0,2	19,8
Isplaćena primanja	(11,9)	(0,9)	(12,7)	(8,6)	(0,8)	(9,5)
Revalorizacijski (dobitci)/gubitci	(48,1)	(0,6)	(48,7)	100,2	1,9	102,1
Zaključna bruto obveza na temelju definiranih primanja	1.510,0	28,9	1.538,9	1.361,3	27,7	1.388,9

Ukupni revalorizacijski dobitci u iznosu od 48,7 mil. EUR na temelju obveze za definirana primanja u 2017. nastali su zbog povećanja diskontne stope s 2 % u 2016. na 2,1 % u 2017. godini i smanjenja pretpostavljenih budućih povećanja mirovina s 1,4 % u 2016. na 1,3 % u 2017. godini.

U 2017. je došlo do sljedećih promjena fer vrijednosti imovine plana u stupu definiranih primanja koji se odnosi na zaposlene:

	2017. mil. EUR	2016. mil. EUR
Početna fer vrijednost imovine plana	878,0	755,3
Kamatni prihodi od imovine plana	18,2	19,5
Revalorizacijski dobitci	54,6	44,7
Doprinosi koje plaća poslodavac	51,8	45,0
Doprinosi koje plaćaju sudionici plana	23,1	19,5
Isplaćena primanja	(8,6)	(6,0)
Zaključna fer vrijednost imovine plana	1.017,1	878,0

Revalorizacijski dobitci od imovine plana i u 2017. i u 2016. godini odraz su činjenice da su stvarni prinosi od udjela u fondovima bili viši od procijenjenih kamatnih prihoda od imovine plana.

U 2017. je došlo do sljedećih promjena revalorizacijskih rezultata (vidi bilješku 14. „Računi revalorizacije”):

³⁵ Zaposlenici su uplatili obvezne doprinose u visini 7,4 % osnovne plaće, ESB je uplatio obvezne doprinose u visini 20,7 % osnovne plaće.

	2017. mil. EUR	2016. mil. EUR
Početni revalorizacijski gubitci	(205,1)	(148,4)
Dobitci od imovine plana	54,6	44,7
Dobitci/(gubitci) od obveze	48,7	(102,1)
Gubitci priznati u računu dobiti i gubitka	(0,7)	0,7
Zaključni revalorizacijski gubitci pod stavkom „Računi revalorizacije“	(102,5)	(205,1)

Ključne pretpostavke

Prilikom pripreme vrednovanja spomenutih u ovoj bilješci aktuari su se koristili pretpostavkama koje je Izvršni odbor prihvatio za potrebe računovodstva i objavljivanja. Osnovne pretpostavke upotrijebljene za izračun obveza za primanja nakon prestanka zaposlenja i ostala dugoročna primanja su sljedeće:

	2017. %	2016. %
Diskontna stopa	2,10	2,00
Očekivani povrat na imovinu plana ³⁶	3,10	3,00
Opća buduća povećanja plaća ³⁷	2,00	2,00
Buduća povećanja mirovina ³⁸	1,30	1,40

Nadalje, dobrovoljni doprinosi koje su zaposlenici uplaćivali u stup definiranih doprinosa u 2017. iznosili su 149,9 mil. EUR (2016.: 133,2 mil. EUR). Ti su doprinosi uloženi u imovinu plana i stvaraju odgovarajuću obvezu jednake vrijednosti.

13. Rezervacije

Pod tom su stavkom uglavnom rezervacije za tečajni, kamatni i kreditni rizik te rizik cijene zlata.

Rezervacije za tečajni, kamatni i kreditni rizik te rizik cijene zlata upotrebljavat će se do mjere koju Upravno vijeće bude smatralo potrebnom za pokriće budućih realiziranih i nerealiziranih gubitaka. Visina iznosa tih rezervacija i daljnja potreba za njima preispituje se jednom godišnje, na temelju procjene ESB-a o vlastitoj izloženosti navedenim rizicima, uzimajući u obzir niz čimbenika. Iznos rezervacija, zajedno s bilo kojim iznosom koji se drži u fondu opće pričuve, ne smije premašiti vrijednost kapitala ESB-a koji su uplatile nacionalne središnje banke europodručja.

³⁶ Te su pretpostavke upotrijebljene za izračun onog dijela bruto obveze ESB-a na temelju definiranih primanja koji se financira imovinom za koju postoji kapitalno jamstvo.

³⁷ Osim toga, ostavljen je prostor za potencijalna pojedinačna povećanja plaća u visini do 1,8 % godišnje, ovisno o dobi sudionika plana.

³⁸ Prema pravilima mirovinskog plana ESB-a, mirovine će se povećavati jednom godišnje. Ako opća usklađivanja plaća za zaposlenike ESB-a budu ispod razine inflacije, svako će povećanje mirovina biti u skladu s općim usklađivanjem plaća. Ako opća usklađivanja plaća prijeđu razinu inflacije, iste će se stope primijeniti za utvrđivanje povećanja mirovina, pod uvjetom da financijsko stanje mirovinskih planova ESB-a dopušta takvo povećanje.

Na dan 31. prosinca 2017. rezervacije za tečajni, kamatni i kreditni rizik te rizik cijene zlata iznosile su, kao i u 2016. godini, 7.619.884.851 EUR. Taj iznos odgovara vrijednosti kapitala ESB-a koji su uplatile nacionalne središnje banke europodručja na taj dan.

14. Računi revalorizacije

Pod tom su stavkom uglavnom revalorizacijska salda koja proizlaze iz nerealiziranih dobitaka od imovine, obveza i izvanbilančnih instrumenata (vidi „Priznavanje prihoda”, „Imovina i obveze u zlatu i stranoj valuti”, „Vrijednosni papiri” i „Izvanbilančni instrumenti” u bilješkama o računovodstvenim politikama). Ta stavka obuhvaća i revalorizirane vrijednosti neto obveze ESB-a na temelju definiranih primanja povezane s primanjima nakon prestanka zaposlenja (vidi „Primanja nakon prestanka zaposlenja, ostala dugoročna primanja i primanja povezana s programom CTS koje isplaćuje ESB” u bilješkama o računovodstvenim politikama i bilješku 12.3. „Razno”).

	2017. EUR	2016. EUR	Promjena EUR
Zlato	13.664.030.012	13.926.380.231	(262.350.219)
Stana valuta	7.851.010.723	14.149.471.665	(6.298.460.942)
Vrijednosni papiri i ostali instrumenti	532.971.621	755.494.021	(222.522.400)
Neto obveza na temelju definiranih primanja povezana s primanjima nakon prestanka zaposlenja	(102.540.109)	(205.078.109)	102.538.000
Ukupno	21.945.472.247	28.626.267.808	(6.680.795.561)

Do smanjenja iznosa računa revalorizacije došlo je u prvom redu zbog aprecijacije eura u odnosu na američki dolar i japanski jen tijekom 2017.

Za revalorizaciju na kraju godine upotrebljavali su se sljedeći devizni tečajevi:

Tečajevi	2017.	2016.
USD za EUR	1,1993	1,0541
JPY za EUR	135,01	123,40
CNY za EUR	7,8044	7,3202
EUR za XDR	1,1876	1,2746
EUR za XAU	1.081,881	1.098,046

15. Kapital i pričuve

15.1. Kapital

Upisani kapital ESB-a iznosi 10.825.007.069 EUR. Kapital koji su uplatile nacionalne središnje banke europodručja i nacionalne središnje banke izvan europodručja iznosi 7.740.076.935 EUR.

Nacionalne središnje banke europodručja uplatile su u cijelosti svoj udio u upisanom kapitalu, koji od 1. siječnja 2015. iznosi 7.619.884.851 EUR, kao što je prikazano u tablici.³⁹

	Ključ za upis kapitala od 1. siječnja 2015. ⁴⁰ %	Uplaćeni kapital od 1. siječnja 2015. EUR
Nationale Bank van België / Banque Nationale de Belgique	2,4778	268.222.025
Deutsche Bundesbank	17,9973	1.948.208.997
Eesti Pank	0,1928	20.870.614
Banc Ceannais na hÉireann / Central Bank of Ireland	1,1607	125.645.857
Bank of Greece	2,0332	220.094.044
Banco de España	8,8409	957.028.050
Banque de France	14,1792	1.534.899.402
Banca d'Italia	12,3108	1.332.644.970
Central Bank of Cyprus	0,1513	16.378.236
Latvijas Banka	0,2821	30.537.345
Lietuvos bankas	0,4132	44.728.929
Banque centrale du Luxembourg	0,2030	21.974.764
Bank Ċentrali ta' Malta / Central Bank of Malta	0,0648	7.014.605
De Nederlandsche Bank	4,0035	433.379.158
Österreichische Nationalbank	1,9631	212.505.714
Banco de Portugal	1,7434	188.723.173
Banka Slovenije	0,3455	37.400.399
Národná banka Slovenska	0,7725	83.623.180
Suomen Pankki – Finlands Bank	1,2564	136.005.389
Ukupno	70,3915	7.619.884.851

Nacionalne središnje banke izvan europodručja dužne su uplatiti 3,75 % svojeg upisanog kapitala kao doprinos za troškove poslovanja ESB-a. Od 1. siječnja 2015. taj doprinos iznosi ukupno 120.192.083 EUR. Nacionalne središnje banke izvan europodručja nemaju pravo na udio u raspoloživoj dobiti ESB-a, niti su obvezne podmirivati bilo kakav gubitak ESB-a.

Nacionalne središnje banke izvan europodručja uplatile su sljedeće iznose:

³⁹ Pojedinačni iznosi prikazani su zaokruženi na najbliži cijeli euro. Zbog zaokruživanja moguće je da konačni zbrojevi u tablicama u ovoj bilješci ne budu točni.

⁴⁰ Udjeli pojedinačnih nacionalnih središnjih banaka u ključu za upis kapitala ESB-a posljednji su se put promijenili 1. siječnja 2014. Međutim, 1. siječnja 2015., zbog priključenja Litve europodručju, ukupni ponder nacionalnih središnjih banaka europodručja u ključu za upis kapitala ESB-a povećao se, dok se ukupni ponder nacionalnih središnjih banaka izvan europodručja u ključu za upis kapitala smanjio. Otada nije bilo promjena.

	Ključ za upis kapitala od 1. siječnja 2015. %	Uplaćeni kapital od 1. siječnja 2015. EUR
Българска народна банка (Bugarska narodna banka)	0,8590	3.487.005
Česká národní banka	1,6075	6.525.450
Danmarks Nationalbank	1,4873	6.037.512
Hrvatska narodna banka	0,6023	2.444.963
Magyar Nemzeti Bank	1,3798	5.601.129
Narodowy Bank Polski	5,1230	20.796.192
Banca Națională a României	2,6024	10.564.124
Sveriges Riksbank	2,2729	9.226.559
Bank of England	13,6743	55.509.148
Ukupno	29,6085	120.192.083

Izvanbilančni instrumenti

16. Programi pozajmljivanja vrijednosnih papira

U sklopu upravljanja vlastitim sredstvima ESB-a, u ESB-u postoji sporazum o programu pozajmljivanja vrijednosnih papira, prema kojem specijalizirana institucija ulazi u transakciju pozajmljivanja vrijednosnih papira u ime ESB-a.

Osim toga, ESB je, u skladu s odlukama Upravnog vijeća, stavio na raspolaganje za pozajmljivanje vrijednosne papire kupljene u sklopu prvog, drugog i trećeg programa kupnje pokrivenih obveznica, kao i vrijednosne papire kupljene u sklopu programa kupnje vrijednosnih papira javnog sektora te one kupljene u sklopu programa za tržišta vrijednosnih papira koji su prihvatljivi i u programu kupnje vrijednosnih papira javnog sektora.⁴¹

Operacije pozajmljivanja vrijednosnih papira evidentiraju se na računima izvanbilančne evidencije ako nisu osigurane gotovinskim kolateralom koji je bio neuložen na kraju godine.⁴² Operacije pozajmljivanja vrijednosnih papira te vrste u iznosu od 13,4 mlrd. EUR (2016.: 10,9 mlrd. EUR) bile su nedospjele na dan 31. prosinca 2017. Od tog je iznosa 7,2 mlrd. EUR (2016.: 3,9 mlrd. EUR) bilo povezano s pozajmljivanjem vrijednosnih papira koji se drže za potrebe monetarne politike.

17. Kamatne ročnice

Na dan 31. prosinca 2017. bile su nedospjele sljedeće transakcije u stranoj valuti, prikazane po tržišnom tečaju na kraju godine:

Kamatne ročnice u stranoj valuti	2017. Vrijednost ugovora EUR	2016. Vrijednost ugovora EUR	Promjena EUR
Kupljeno	6.518.052.197	558.770.515	5.959.281.682
Prodano	6.584.789.977	2.258.798.975	4.325.991.002

Te su se transakcije provodile u sklopu upravljanja deviznim pričuvama ESB-a.

18. Kamatni ugovori o razmjeni

Transakcije povezane s kamatnim ugovorima o razmjeni sa zamišljenom vrijednošću ugovora u visini 415,9 mil. EUR (2016.: 378,3 mil. EUR), prikazane po tržišnim

⁴¹ ESB ne kupuje vrijednosne papire u sklopu programa kupnje vrijednosnih papira korporativnog sektora, tako da ne drži vrijednosne papire koji bi bili stečeni tim programom i koji bi se mogli pozajmiti.

⁴² Ako gotovinski kolateral ne bude uložen na kraju godine, te se transakcije evidentiraju na računima bilance (vidi bilješku 8. „Ostale obveze prema kreditnim institucijama europodručja nominirane u eurima” i bilješku 10. „Obveze prema nerezidentima europodručja nominirane u eurima”).

tečajevima na kraju godine, bile su nedospjele na dan 31. prosinca 2017. Te su se transakcije provodile u sklopu upravljanja deviznim pričuvama ESB-a.

19. Valutni ugovori o razmjeni i terminske transakcije u stranoj valuti

Upravljanje deviznim pričuvama

Tijekom 2017. transakcije razmjene i terminske transakcije u stranoj valuti provodile su se u sklopu upravljanja deviznim pričuvama ESB-a. Potraživanja i obveze koji proizlaze iz tih transakcija, koje su bile nedospjele na dan 31. prosinca 2017., prikazani su po tržišnom tečaju na kraju godine kako slijedi:

Valutni ugovori o razmjeni i terminske transakcije u stranoj valuti	2017. EUR	2016. EUR	Promjena EUR
Potraživanja	2.731.848.697	3.123.544.615	(391.695.918)
Obveze	2.719.012.506	2.855.828.167	(136.815.661)

Operacije za puštanje likvidnosti

Potraživanja i obveze nominirani u američkim dolarima s datumom namire u 2017. nastali su u vezi s osiguravanjem likvidnosti u američkim dolarima drugim ugovornim stranama Eurosustava (vidi bilješku 10. „Obveze prema nerezidentima europodručja nominirane u eurima”).

20. Upravljanje operacijama zaduživanja i kreditiranja

ESB je u 2017. i dalje bio odgovoran za upravljanje operacijama zaduživanja i kreditiranja EU-a u sklopu mehanizma za srednjoročnu financijsku pomoć, europskog mehanizma za financijsku stabilnost, Europskog fonda za financijsku stabilnost i Europskog stabilizacijskog mehanizma (ESM), kao i za ugovor o kreditima za Grčku. ESB je u 2017. obrađivao plaćanja koja se odnose na te operacije, kao i plaćanja doprinosa članica temeljnom kapitalu ESM-a.

21. Potencijalne obveze za parnice u tijeku

Nekoliko je štediša, dioničara i imatelja obveznica ciparskih kreditnih institucija pokrenulo četiri parnice protiv ESB-a i ostalih institucija EU-a. Tužitelji tvrde da su pretrpjeli financijske gubitke zbog postupaka koji su po njihovu mišljenju doveli do restrukturiranja tih kreditnih institucija u sklopu programa financijske pomoći za Cipar. Opći sud Europske unije 2014. je godine u cijelosti odbacio dvanaest sličnih tužbi kao neosnovane. Protiv osam od tih presuda uložene su žalbe, a tijekom 2016.

Sud Europske unije u svim je tim slučajevima ili potvrdio neosnovanost tužbi ili presudio u korist ESB-a. Sudjelovanje ESB-a u procesu koji je doveo do dogovora o programu financijske pomoći bilo je ograničeno na pružanje tehničkih savjeta, u skladu s Ugovorom o ESM-u i u suradnji s Europskom komisijom te na davanje neobvezujućih mišljenja o nacrtu ciparskog zakona o sanaciji. Stoga se smatra da ESB neće pretrpjeti gubitke zbog tih parnica.

Bilješke o računu dobiti i gubitka

22. Neto kamatni prihodi

22.1. Kamatni prihodi od deviznih pričuva

Pod tom su stavkom kamatni prihodi, bez kamatnih rashoda, povezani s neto deviznim pričuvama ESB-a, kako slijedi:

	2017. EUR	2016. EUR	Promjena EUR
Kamatni prihodi od tekućih računa	5.111.897	1.499.288	3.612.609
Kamatni prihodi od depozita na novčanom tržištu	54.839.007	18.095.835	36.743.172
Kamatni rashodi od repo ugovora	(1.101.476)	(34.017)	(1.067.459)
Kamatni prihodi od obratnih repo ugovora	37.067.062	12.745.338	24.321.724
Kamatni prihodi od vrijednosnih papira	389.779.270	304.958.993	84.820.277
Kamatni prihodi/(rashodi) od kamatnih ugovora o razmjeni	(109.873)	19.080	(128.953)
Kamatni prihodi od terminskih transakcija u stranoj valuti i valutnih ugovora o razmjeni	48.575.683	33.157.253	15.418.430
Kamatni prihodi od deviznih pričuva (neto)	534.161.570	370.441.770	163.719.800

Do ukupnog povećanja neto kamatnih prihoda u 2017. došlo je uglavnom zbog viših kamatnih prihoda ostvarenih od portfelja u američkim dolarima.

22.2. Kamatni prihodi koji proizlaze iz raspodjele euronovčanica unutar Eurosustava

Pod tom su stavkom uglavnom kamatni prihodi povezani s udjelom ESB-a od 8 % u ukupnom izdanju euronovčanica (vidi „Novčanice u optjecaju” u bilješkama o računovodstvenim politikama i bilješku 5.1. „Potraživanja koja se odnose na raspodjelu euronovčanica unutar Eurosustava”). Kamatni prihodi u 2017. iznosili su nula zbog toga što je kamatna stopa na glavne operacije refinanciranja tijekom cijele godine bila 0 %.

22.3. Remuneracija potraživanja nacionalnih središnjih banaka s osnove prenesenih deviznih pričuva

Na ovoj se poziciji prikazuje remuneracija isplaćena nacionalnim središnjim bankama europodručja za potraživanja s osnove deviznih pričuva prenesenih na ESB (vidi bilješku 11.1. „Obveze koje odgovaraju prijenosu deviznih pričuva”). Remuneracija je u 2017. iznosila nula zbog toga što je kamatna stopa na glavne operacije refinanciranja tijekom cijele godine bila 0 %.

22.4. Ostali kamatni prihodi i ostali kamatni rashodi

U 2017. godini te su stavke uglavnom obuhvaćale neto kamatne prihode u visini 1,1 mlrd. EUR (2016.: 1,0 mlrd. EUR) od vrijednosnih papira koje ESB drži za potrebe monetarne politike. Od tog je iznosa 0,6 mlrd. EUR (2016.: 0,4 mlrd. EUR) bilo povezano s neto kamatnim prihodima od vrijednosnih papira kupljenih u sklopu programa kupnje vrijednosnih papira, a 0,4 mlrd. EUR (2016.: 0,5 mlrd. EUR) s neto kamatnim prihodima od vrijednosnih papira kupljenih u sklopu programa za tržišta vrijednosnih papira, od čega je 154,5 mil. EUR (2016.: 185,3 mil. EUR) proizišlo iz ESB-ova držanja grčkih državnih obveznica u sklopu tog programa.

Preostali iznos pod tim stavkama sastojao se uglavnom od kamatnih prihoda i rashoda od portfelja vlastitih sredstava ESB-a (vidi bilješku 6.2. „Ostala financijska imovina”) i ostalih salda koja nose kamatu.

23. Realizirani dobitci/gubitci od financijskih operacija

Neto realizirani dobitci od financijskih operacija u 2017. godini bili su sljedeći:

	2017. EUR	2016. EUR	Promjena EUR
Neto realizirani dobitci od razlika u cijeni	22.249.008	159.456.244	(137.207.236)
Neto realizirani dobitci od tečajnih razlika i razlika u cijeni zlata	138.820.035	65.085.498	73.734.537
Neto realizirani dobitci od financijskih operacija	161.069.043	224.541.742	(63.472.699)

Neto realizirani dobitci od razlika u cijeni obuhvaćaju realizirane dobitke i gubitke od vrijednosnih papira, kamatnih ročnica i kamatnih ugovora o razmjeni. Do smanjenja neto realiziranih dobitaka od razlika u cijeni u 2017. došlo je u prvom redu zbog manjih realiziranih dobitaka od razlika u cijeni vrijednosnih papira u portfelju u američkim dolarima.

Do ukupnog povećanja neto realiziranih dobitaka od tečajnih razlika i razlika u cijeni zlata došlo je u prvom redu zbog prodaje malog dijela držanja u američkim dolarima radi financiranja stvaranja portfelja u kineskim juanima renminbijima⁴³ (vidi bilješku 2.2. „Salda kod banaka i ulaganja u vrijednosne papire, inozemni krediti i ostala inozemna imovina te potraživanja od rezidenata europskog područja nominirana u stranoj valuti”).

24. Umanjenje financijske imovine i pozicija

U 2017. došlo je do sljedećih umanjivanja financijske imovine i pozicija:

⁴³ Vidi priopćenje za javnost ESB-a od 13. lipnja 2017.

	2017. EUR	2016. EUR	Promjena EUR
Nerealizirani gubitci od razlika u cijeni vrijednosnih papira	(78.577.070)	(148.159.250)	69.582.180
Nerealizirani gubitci od tečajnih razlika	(26.556.261)	(12.760)	(26.543.501)
Ukupna umanjena	(105.133.331)	(148.172.010)	43.038.679

Tržišna vrijednost više vrijednosnih papira koji se drže u portfelju u američkim dolarima i dalje se smanjivala u 2017. usporedno s rastom odgovarajućih prinosa. To je prouzročilo nerealizirane gubitke zbog razlika u cijeni tijekom godine.

Nerealizirani gubitci od tečajnih razlika nastali su uglavnom zbog umanjena prosječnog troška nabave držanja ESB-a u kineskim juanima renminbijima po tečaju na kraju 2017., što je posljedica deprecijacije te valute u odnosu na euro poslije kupnji.

25. Neto prihodi/rashodi od naknada i provizija

	2017. EUR	2016. EUR	Promjena EUR
Prihodi od naknada i provizija	452.095.734	382.191.051	69.904.683
Rashodi od naknada i provizija	(12.025.845)	(10.868.282)	(1.157.563)
Neto prihodi od naknada i provizija	440.069.889	371.322.769	68.747.120

Prihodi na toj poziciji u 2017. sastojali su se uglavnom od naknada za nadzor i administrativnih kazni koje su izrečene nadziranim subjektima zbog nepridržavanja uredbi EU-a o bonitetnim zahtjevima za banke i nadzornih odluka ESB-a. Rashodi su se uglavnom sastojali od naknada za skrbništvo i naknada vanjskim upraviteljima imovinom koji su do kraja ožujka 2017. provodili kupnje prihvatljivih vrijednosnih papira osiguranih imovinom prema izričitim uputama i u ime Eurosustava.⁴⁴

Prihodi i rashodi povezani s nadzornim zadaćama

U studenome 2014. ESB je preuzeo nadzorne zadaće u skladu s člankom 33. Uredbe o SSM-u.⁴⁵ ESB ubire godišnju naknadu od nadziranih subjekata kako bi pokrio rashode proizišle iz obavljanja nadzornih zadaća. U travnju 2017. ESB je najavio da će godišnje naknade za nadzor u 2017. iznositi 425,0 mil. EUR.⁴⁶ Taj se iznos temeljio na procjeni godišnjih rashoda za nadzorne zadaće u iznosu od 464,7 mil. EUR u 2017., nakon usklađenja za (i) višak naknada za nadzor u iznosu

⁴⁴ Vidi priopćenje za javnost ESB-a od 15. prosinca 2016.

⁴⁵ Uredba Vijeća (EU) br.1024/2013 od 15. listopada 2013. o dodjeli određenih zadaća Europskoj središnjoj banci u vezi s politikama bonitetnog nadzora kreditnih institucija (SL L 287, 29.10.2013., str. 63.)

⁴⁶ Iznos je fakturiran u listopadu 2017., s datumom dospijanja 30. studenoga 2017.

od 41,1 mil. EUR naplaćenih u 2016. i (ii) nadoknađene iznose povezane s promjenom broja ili statusa nadziranih subjekata⁴⁷ (1,4 mil. EUR).

Na osnovi stvarnog iznosa rashoda ESB-a koji proizlaze iz obavljanja zadaća nadzora banaka, prihodi od naknada za nadzor za 2017. iznosili su 436,7 mil. EUR. Neto višak u iznosu od 27,9 mil. EUR koji proizlazi iz razlike između procijenjenih rashoda (464,7 mil. EUR) i stvarnih rashoda (436,7 mil. EUR) za 2017. prikazan je pod stavkom „Obračunani rashodi i odgođeni prihodi” (vidi bilješku 12.2. „Obračunani rashodi i odgođeni prihodi”). On će se oduzeti pri izračunu iznosa naknada za nadzor koji će se ubirati u 2018.

Osim toga, ESB može izreći administrativne kazne nadziranim subjektima zbog nepridržavanja uredbi EU-a o bonitetnim zahtjevima za banke i nadzornih odluka ESB-a.⁴⁸ Prihodi te vrste ne uzimaju se u obzir pri izračunu godišnjih naknada za nadzor. Oni se evidentiraju kao prihodi u računu dobiti i gubitka ESB-a te se raspodjeljuju nacionalnim središnjim bankama europodručja u sklopu ESB-ove raspodjele dobiti. Kazne koje je ESB izrekao nadziranim subjektima u 2017. iznosile su 15,3 mil. EUR.

Stoga su prihodi ESB-a povezani s nadzornim zadaćama u 2017. bili sljedeći:⁴⁹

	2017. EUR	2016. EUR	Promjena EUR
Naknade za nadzor	436.746.219	382.151.355	54.594.864
<i>Od toga:</i>			
<i>Naknade povezane sa značajnim subjektima ili značajnim grupama</i>	397.493.784	338.418.328	59.075.456
<i>Naknade povezane s manje značajnim subjektima ili manje značajnim grupama</i>	39.252.435	43.733.027	(4.480.592)
Izrečene administrativne kazne	15.300.000	0	15.300.000
Ukupni prihodi povezani sa zadaćama nadzora banaka	452.046.219	382.151.355	69.894.864

Rashodi povezani s nadzorom banaka proizlaze iz izravnog nadzora značajnih subjekata, nadgledanja nadzora manje značajnih subjekata te provođenja horizontalnih zadaća i specijaliziranih usluga. Obuhvaćaju i rashode koji se odnose na područja za potporu, uključujući upravljanje poslovnim prostorom, upravljanje ljudskim potencijalima, opće poslove, proračun i kontroling, računovodstvo, pravne poslove, unutarnju reviziju, statistiku i informacijsku tehnologiju, koji su potrebni za obavljanje nadzornih dužnosti ESB-a.

Nadalje, naplata iznosa od 11,2 mil. EUR za administrativne kazne koje je ESB izrekao jednom nadziranom subjektu smatrala se neizvjesnom jer je tom subjektu

⁴⁷ Na osnovi članka 7. Uredbe (EU) br. 1163/2014 ESB-a od 22. listopada 2014. o naknadama za nadzor (ESB/2014/41) (SL L 311, 31.10.2014., str. 23), (i) ako se nad nadziranom subjektom ili nadziranom grupom provodi nadzor samo za dio razdoblja za koje se plaća naknada ili (ii) ako se status nadziranog subjekta ili nadzirane grupe promijeni iz značajnog u manje značajni ili obratno, mijenja se iznos pojedinačne naknade za nadzor. Svaki takav naplaćen ili nadoknađen iznos uzima se u obzir pri izračunu ukupnih godišnjih naknada za nadzor koje će se naplatiti u sljedećim godinama.

⁴⁸ Dodatne pojedinosti o administrativnim kaznama koje izriče ESB mogu se pronaći na [mrežnim stranicama ESB-a](#).

⁴⁹ Pojedinačni iznosi prikazani su zaokruženi na najbliži cijeli euro. Zbog zaokruživanja moguće je da konačni zbrojevi u tablicama u ovoj bilješci ne budu točni.

poslije oduzeto odobrenje za pružanje bankovnih usluga i on je trenutačno u postupku likvidacije. U skladu s načelom razboritosti, na kraju godine priznata je rezervacija u cjelokupnom iznosu tog potraživanja (vidi bilješku 31. „Ostali troškovi”). Taj trošak nije uzet u obzir pri izračunu godišnjih naknada za nadzor, nego je evidentiran u računu dobiti i gubitka ESB-a te je smanjio neto rezultat.

Ukupni stvarni rashodi za 2017. povezani s nadzornim zadaćama ESB-a raščlanjeni su na sljedeći način:

	2017. EUR	2016. EUR	Promjena EUR
Plaće i ostala primanja	215.017.183	180.655.666	34.361.517
Najamnina i održavanje zgrada	52.959.161	58.103.644	(5.144.483)
Ostali operativni rashodi	168.769.875	143.392.045	25.377.830
Rashodi povezani sa zadaćama nadzora banaka na kojima se temelje naknade za nadzor	436.746.219	382.151.355	54.594.864
Rezervacija za administrativne kazne čije je plaćanje neizvjesno	11.200.000	0	11.200.000
Ukupni rashodi povezani sa zadaćama nadzora banaka	447.946.219	382.151.355	65.794.864

Povećanje ukupnog broja zaposlenika koji rade u nadzoru banaka ESB-a i povećanje troškova za potporu vanjskih savjetnika – pretežno za potrebe ciljane provjere internih modela – pridonijeli su porastu stvarnih rashoda povezanih s nadzorom banaka u 2017. u usporedbi s 2016.

26. Prihodi od dionica i sudjelujućih udjela

Na ovoj su poziciji prikazane primljene dividende za dionice BIS-a koje drži ESB (vidi bilješku 6.2. „Ostala financijska imovina”).

27. Ostali prihodi

Ostali razni prihodi ostvareni tijekom 2017. uglavnom su proizašli iz obračunanih doprinosa nacionalnih središnjih banaka europodručja za troškove ESB-a u vezi sa zajedničkim projektima unutar Eurosustava.

28. Troškovi za zaposlenike

Veći ukupni broj zaposlenika ESB-a u 2017. i rashodi proizašli iz programa CTS, koji je ESB uveo u 2017. godini (vidi bilješku 12.3. „Razno”), doveli su do ukupnog povećanja troškova za zaposlenike.

Pod tom su stavkom plaće, dodatci na plaće, osiguranje zaposlenih i razni drugi troškovi u iznosu od 366,0 mil. EUR (2016.: 349,5 mil. EUR). Pod tom je stavkom i iznos od 169,2 mil. EUR (2016.: 117,0 mil. EUR) priznat u vezi s primanjima nakon prestanka zaposlenja, ostalim dugoročnim primanjima i primanjima povezanim s programom CTS koje isplaćuje ESB (vidjeti bilješku 12.3. „Razno”).

Plaće i dodatci na plaće u suštini su oblikovani prema shemi naknada Europske unije te su usporedivi s njom.

Članovi Izvršnog odbora i članovi Nadzornog odbora koji su zaposlenici ESB-a primaju osnovnu plaću, dok se članovima Nadzornog odbora koji su u ESB-u zaposleni sa skraćenim radnim vremenom može isplatiti dodatna naknada na temelju broja sjednica u kojima su sudjelovali. Osim toga, članovi Izvršnog odbora i stalni članovi Nadzornog odbora koji su zaposlenici ESB-a primaju i dodatak na plaću za stanovanje i reprezentaciju. Predsjedniku se, umjesto dodatka za stanovanje, osigurava službena rezidencija u vlasništvu ESB-a. U skladu s Uvjetima zapošljavanja osoblja Europske središnje banke, članovi obaju odbora mogu imati pravo na dodatak za uzdržavane članove kućanstva, djecu i obrazovanje, ovisno o osobnim prilikama. Plaće podliježu oporezivanju u korist Europske unije, kao i odbitcima za uplatu doprinosa za mirovinsko i zdravstveno osiguranje te osiguranje od posljedica nesretnog slučaja. Dodatci na plaće neoporezivi su i ne ulaze u izračun mirovina.

U 2017. godini članovima Izvršnog odbora i članovima Nadzornog odbora koji su zaposlenici ESB-a (dakle, ne uključujući predstavnike nacionalnih nadzornih tijela) isplaćene su sljedeće osnovne plaće:⁵⁰

	2017. EUR	2016. ⁵¹ EUR
Mario Draghi (predsjednik)	396.900	389.760
Vitor Constâncio (potpredsjednik)	340.200	334.080
Peter Praet (član odbora)	283.488	278.388
Benoît Cœuré (član odbora)	283.488	278.388
Yves Mersch (član odbora)	283.488	278.388
Sabine Lautenschläger (članica odbora)	283.488	278.388
Ukupno Izvršni odbor	1.871.052	1.837.392
Ukupno Nadzorni odbor (članovi koji su zaposlenici ESB-a)⁵²	793.817	632.060
<i>Od toga:</i>		
<i>Danièle Nouy (predsjednica Nadzornog odbora)</i>	283.488	278.388
Ukupno	2.664.869	2.469.452

Članovi Nadzornog odbora koji su zaposleni sa skraćenim radnim vremenom primili su i dodatnu naknadu u iznosu od 96.470 EUR u 2017. (2016.: 343.341 EUR).

Ukupni dodatci na plaću koji se isplaćuju članovima obaju odbora i doprinosi ESB-a koji se u njihovo ime uplaćuju za zdravstveno osiguranje i osiguranje od posljedica nesretnog slučaja iznosili su 852.998 EUR (2016.: 807.475 EUR). Do povećanja u odnosu na 2016. godinu došlo je u prvom redu zbog toga što se Nadzornom odboru u veljači 2017. pridružio novi član.

⁵⁰ Iskazani su bruto iznosi, odnosno iznosi prije svih poreznih odbitaka u korist Europske unije.

⁵¹ Plaće predsjednika i potpredsjednika objavljene prošle godine uključivale su godišnje opće usklađivanje plaća. Za ostale članove obaju odbora, uključujući predsjednicu Nadzornog odbora, opće usklađivanje plaća primijenjeno je retroaktivno u 2017.

⁵² U ovom ukupnom iznosu nije plaća Sabine Lautenschläger, potpredsjednice Nadzornog odbora, koja je iskazana s plaćama drugih članova Izvršnog odbora.

Isplate za mirovine s dodatcima nakon prestanka zaposlenja te doprinosi za zdravstveno osiguranje i osiguranje od posljedica nesretnog slučaja za bivše članove odbora ili njihove uzdržavane osobe iznosili su 857.476 EUR (2016.: 834.668 EUR).⁵³

Na kraju 2017. stvaran je broj zaposlenika u ugovornom odnosu s ESB-om, izražen u ekvivalentima punog radnog vremena, iznosio 3384⁵⁴, uključujući njih 330 na rukovodećim položajima. Tijekom 2017. godine došlo je do sljedećih promjena u broju zaposlenika:

	2017.	2016.
Ukupan broj zaposlenika na kraju prethodne godine	3171	2871
Novi zaposlenici	726	725
Prekinuti radni odnosi	(443)	(380)
Neto povećanje/(smanjenje) zbog promjena shema skraćenog radnog vremena	(70)	(45)
Ukupan broj zaposlenika na dan 31. prosinca	3384	3171
<i>Od toga:</i>		
<i>Prekinuti radni odnosi na dan 31. prosinca</i>	<i>113</i>	<i>80</i>
Prosječan broj zaposlenika	3254	3007

29. Administrativni troškovi

Ta stavka iznosi 463,2 mil. EUR (2016.: 414,2 mil. EUR) i pokriva sve tekuće rashode povezane s najmom i održavanjem poslovnih prostora, informacijskom tehnologijom, robom i opremom koja nije kapitalna oprema, honorarima stručnjaka te ostalim uslugama i isporučenom robom, uključujući rashode za zaposlenike povezane s troškovima njihova zapošljavanja, premještaja i edukacije.

30. Usluge proizvodnje novčanica

Ti rashodi nastaju ponajprije zbog prekograničnog prijevoza euronovčanica između tiskara i nacionalnih središnjih banaka radi dostave novih novčanica kao i između nacionalnih središnjih banaka radi nadoknade manjkova kod jednih viškom zaliha kod drugih. Te troškove snosi centralno ESB.

⁵³ Za neto iznos kojim se tereti račun dobiti i gubitka u vezi s mirovinskim primanjima trenutačnih članova Izvršnog odbora ESB-a i članova Nadzornog odbora vidi bilješku broj 12.3. „Razno”.

⁵⁴ Nisu uključeni zaposlenici na neplaćenom dopustu. U ovaj podatak uključeni su zaposlenici s ugovorima na neodređeno i određeno vrijeme te s ugovorima za kraća razdoblja kao i sudionici ESB-ova poslijediplomskog programa. Uključeni su i zaposlenici na rodiljnom dopustu ili dugotrajnom bolovanju.

31. Ostali troškovi

Pod tom je stavkom u 2017. bila rezervacija za administrativne kazne koje je ESB izrekao jednom nadziranom subjektu, a čija je naplata procijenjena neizvjesnom (vidi bilješku 25. „Neto prihodi/rashodi od naknada i provizija”).

Ernst & Young GmbH
Wirtschaftsprüfungsgesellschaft
Mergenthalerallee 3-5
65760 Eschborn/Frankfurt/M.
Postfach 53 23
65728 Eschborn/Frankfurt/M.

Claus-Peter Wagner
Managing Partner Financial Services
Telefon +49 6196 996 26512
Telefax +49 181 3943 26512
claus-peter.wagner@de.ey.com
www.de.ey.com

President and Governing Council
of the European Central Bank
Frankfurt am Main

14 February 2018

Independent auditor's report

Opinion

We have audited the financial statements of the European Central Bank, which comprise the balance sheet as at 31 December 2017, the profit and loss account for the year then ended, and a summary of significant accounting policies and other explanatory notes.

In our opinion, the accompanying financial statements of the European Central Bank give a true and fair view of the financial position of the European Central Bank as at 31 December 2017 and of the results of its operations for the year then ended, in accordance with the principles established by the Governing Council, which are laid down in Decision (EU) 2016/2247 of the ECB of 3 November 2016 on the annual accounts of the ECB (ECB/2016/35), as amended.

Basis for Opinion

We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing (ISAs). Our responsibilities under those standards are further described in the Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements section of our report. We are independent of the European Central Bank in accordance with the German ethical requirements that are relevant to our audit of the financial statements, which are consistent with the International Ethics Standards Board for Accountants' Code of Ethics for Professional Accountants (IESBA Code) and we have fulfilled our other ethical responsibilities in accordance with these requirements. We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

Responsibilities of the European Central Bank's Executive Board and Those Charged with Governance for the Financial Statements

The Executive Board is responsible for the preparation and fair presentation of the financial statements in accordance with the principles established by the Governing Council, which are laid down in Decision (EU) 2016/2247 of the ECB of 3 November 2016 on the annual accounts of the ECB (ECB/2016/35), as amended, and for such internal control as the Executive Board determines is necessary to enable the preparation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

In preparing the financial statements, the Executive Board is responsible for using the going concern basis of accounting in accordance with Article 4 of the applicable Decision (ECB/2016/35), as amended.

Those charged with governance are responsible for overseeing the European Central Bank's financial reporting process.

Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements

Our objectives are to obtain reasonable assurance about whether the financial statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an auditor's report that includes our opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance, but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with ISAs will always detect a material misstatement when it exists. Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in the aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these financial statements.

As part of an audit in accordance with ISAs, we exercise professional judgment and maintain professional skepticism throughout the audit. We also:

- Identify and assess the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error, design and perform audit procedures responsive to those risks, and obtain audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion. The risk of not detecting a material misstatement resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omissions, misrepresentations, or the override of internal control.
- Obtain an understanding of internal control relevant to the audit in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the entity's internal control.
- Evaluate the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates and related disclosures made by management.
- Conclude on the appropriateness of management's use of the going concern basis of accounting and, based on the audit evidence obtained, whether a material uncertainty exists related to events or conditions that may cast significant doubt on the entity's ability to continue as a going concern. If we conclude that a material uncertainty exists, we are required to draw attention in our auditor's report to the related disclosures in the financial statements or, if such disclosures are inadequate, to modify our opinion. Our conclusions are based on the audit evidence obtained up to the date of our auditor's report.
- Evaluate the overall presentation, structure and content of the financial statements, including the disclosures, and whether the financial statements represent the underlying transactions and events in a manner that achieves fair presentation

We communicate with those charged with governance regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that we identify during our audit.

We also provide those charged with governance with a statement that we have complied with relevant ethical requirements regarding independence, and to communicate with them all relationships and other matters that may reasonably be thought to bear on our independence, and where applicable, related safeguards.

Yours sincerely,

Ernst & Young GmbH
Wirtschaftsprüfungsgesellschaft

Claus-Peter Wagner
Wirtschaftsprüfer

Victor Veger
Certified Public Accountant

Ovu stranicu osigurao je ESB kao informativni prijevod izvješća vanjskog revizora ESB-a. U slučaju nepodudarnosti mjerodavna je verzija na engleskom jeziku koju je potpisalo revizorsko društvo EY.

predsjednik i Upravno vijeće
Europske središnje banke
Frankfurt na Majni

14. veljače 2018.

Izvješće neovisnog revizora

Mišljenje

Obavili smo reviziju financijskih izvještaja Europske središnje banke, koji se sastoje od bilance na dan 31. prosinca 2017., računa dobiti i gubitka za godinu koja je tada završila te sažetog prikaza značajnih računovodstvenih politika i drugih bilješki s objašnjenjima. Prema našem mišljenju, priloženi financijski izvještaji Europske središnje banke daju točan i objektivan prikaz financijskog položaja Europske središnje banke na dan 31. prosinca 2017. te rezultata njezina poslovanja za godinu koja je tada završila, u skladu s načelima koja je utvrdilo Upravno vijeće i koja su navedena u Odluci (EU) 2016/2247 ESB-a od 3. studenoga 2016. o godišnjim financijskim izvještajima Europske središnje banke (ESB/2016/35) sa svim izmjenama.

Osnova za ovo mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Naša odgovornost na temelju tih standarda detaljno je opisana u našem izvješću, u odjeljku Revizorova odgovornost za reviziju financijskih izvještaja. Neovisni smo o Europskoj središnjoj banci u skladu s njemačkim etičkim zahtjevima koji se odnose na našu reviziju financijskih izvještaja, a koji su usklađeni s Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe, i ispunjavamo sve druge etičke obveze u skladu s tim zahtjevima. Uvjereni smo da su revizijski dokazi koje smo prikupili dostatni i primjereni te mogu služiti kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

Odgovornost za financijske izvještaje koju snosi Izvršni odbor Europske središnje banke i oni koji su odgovorni za upravljanje

Izvršni odbor odgovoran je za sastavljanje i fer prezentiranje financijskih izvještaja u skladu s načelima koja je utvrdilo Upravno vijeće, a koja su navedena u Odluci (EU) 2016/2247 ESB-a od 3. studenoga 2016. o godišnjim financijskim izvještajima Europske središnje banke (ESB/2016/35) sa svim izmjenama, te za onakvu unutarnju kontrolu za koju Izvršni odbor odredi da je potrebna za omogućavanje sastavljanja financijskih izvještaja koji ne sadržavaju značajno pogrešno prikazivanje, bilo zbog prijevare bilo zbog pogreške.

Pri sastavljanju financijskih izvještaja Izvršni je odbor odgovoran za primjenu načela trajnosti poslovanja, u skladu s člankom 4. Odluke ESB/2016/35 sa svim izmjenama.

Oni koji su odgovorni za upravljanje odgovorni su za nadgledanje postupka financijskog izvješćivanja Europske središnje banke.

Revizorova odgovornost za reviziju financijskih izvještaja

Naš je cilj steći razumno uvjerenje o tome sadržavaju li financijski izvještaji u cjelini značajno pogrešno prikazivanje, bilo zbog prijevare bilo zbog pogreške, i objaviti revizorovo izvješće koje sadržava naše mišljenje. Razumno je uvjerenje visoka razina uvjerenja, ali ono nije jamstvo da će se revizijom koja se provodi u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima uvijek otkriti eventualno značajno pogrešno prikazivanje. Pogrešna prikazivanja mogu biti posljedica prijevare ili pogreške, a smatraju se značajnim ako bi se razumno moglo očekivati da će, pojedinačno ili skupno, utjecati na gospodarske odluke koje korisnici donesu na osnovi financijskih izvještaja.

U sklopu revizije koju provodimo u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima, tijekom cijele revizije donosimo stručne prosudbe i zadržavamo profesionalnu skeptičnost. Osim toga:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja u financijskim izvještajima, bilo zbog prijevare bilo zbog pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kojima odgovaramo na te rizike te prikupljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni te mogu služiti kao osnova za naše mišljenje. Rizik neprepoznavanja značajnog pogrešnog prikazivanja koje je posljedica prijevare veći je nego kada je riječ o pogrešci, jer prijevara može uključivati tajni sporazum, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, lažno predstavljanje ili zaobilaženje unutarnje kontrole.
- Stječemo uvid u unutarnju kontrolu relevantnu za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke primjerene danim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti unutarnje kontrole subjekta.
- Ocjenjujemo prikladnost primijenjenih računovodstvenih politika kao i razumnost računovodstvenih procjena i s njima povezanih objava rukovodstva.
- Donosimo zaključak o primjerenosti primjene načela trajnosti poslovanja od strane rukovodstva te, na osnovi prikupljenih revizijskih dokaza, zaključak o tome postoji li značajna neizvjesnost povezana s događajima ili okolnostima koji mogu pobuditi značajnu sumnju u sposobnost subjekta da trajno nastavi s poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, u revizorovom izvješću moramo skrenuti pozornost na povezane objave u financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, modificirati mišljenje. Naši se zaključci temelje na revizijskim dokazima prikupljenim do datuma sastavljanja revizorovog izvješća.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj financijskih izvještaja, uključujući objave, i donosimo mišljenje o tome prikazuju li financijski izvještaji odnosne transakcije i događaje tako da se postiže fer prezentacija.

Odgovorne za upravljanje obavještavamo, među ostalim, o planiranom djelokrugu i vremenskom rasporedu revizije te o važnim nalazima revizije, uključujući one o važnim nedostacima u unutarnjoj kontroli koje smo utvrdili tijekom revizije.

Odgovornima za upravljanje dajemo izjavu da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima povezanim s neovisnošću i obavještavamo ih o svim odnosima i drugim pitanjima za koja bi se moglo razumno smatrati da utječu na našu neovisnost te, prema potrebi, s tim povezanim zaštitnim mehanizmima.

S poštovanjem

Ernst & Young GmbH
Wirtschaftsprüfungsgesellschaft

Claus-Peter Wagner
Wirtschaftsprüfer

Victor Veger
Certified Public Accountant

Bilješka o raspodjeli dobiti i gubitka

Ova bilješka nije dio financijskih izvještaja ESB-a za 2017. godinu.

Na temelju članka 33. Statuta ESSB-a, neto dobit ESB-a prenosi se sljedećim redoslijedom:

- (a) iznos koji odredi Upravno vijeće, a koji ne smije prelaziti 20 % neto dobiti, prenosi se u fond opće pričuve, najviše do iznosa jednakog 100 % kapitala
- (b) preostala neto dobit raspodjeljuje se imateljima udjela ESB-a razmjerno njihovim uplaćenim udjelima.⁵⁵

U slučaju da ESB zabilježi gubitak, manjak se može nadoknaditi iz fonda opće pričuve ESB-a i, ako je potrebno, nakon odluke Upravnog vijeća, iz monetarnog prihoda za tu financijsku godinu, razmjerno visini i najviše do iznosa raspodijeljenih nacionalnim središnjim bankama u skladu s člankom 32. stavkom 5. Statuta ESSB-a.⁵⁶

Neto dobit ESB-a za 2017. iznosila je 1.274,7 mil. EUR. Na temelju odluke Upravnog vijeća 31. siječnja 2018. nacionalnim središnjim bankama europodručja privremeno je raspodijeljena dobit u iznosu 987,7 mil. EUR. Nadalje, Upravno vijeće odlučilo je preostalu dobit u visini 287,0 mil. EUR raspodijeliti nacionalnim središnjim bankama europodručja.

	2017. EUR	2016. EUR
Dobit financijske godine	1.274.761.507	1.193.108.250
Privremena raspodjela dobiti	(987.730.460)	(966.234.559)
Dobit nakon privremene raspodjele dobiti	287.031.047	226.873.691
Raspodijeljena preostala dobit	(287.031.047)	(226.873.691)
Ukupno	0	0

⁵⁵ Nacionalne središnje banke izvan europodručja nemaju pravo na udio u raspoloživoj dobiti ESB-a niti su obvezne podmirivati gubitak ESB-a.

⁵⁶ Prema članku 32. stavku 5. Statuta ESSB-a, ukupan iznos monetarnog prihoda nacionalnih središnjih banaka raspodjeljuje se nacionalnim središnjim bankama, razmjerno visini njihovih uplaćenih udjela u kapitalu ESB-a.

Pokrate

BIS	Banka za međunarodne namire
CNY	kineski juan renminbi
CTS	program potpore promjeni u karijeri
EBA	Eurobankarsko udruženje
ESB	Europska središnja banka
ES	očekivani manjak
ESSB	Europski sustav središnjih banaka
ESM	Europski stabilizacijski mehanizam
EU	Europska unija
MMF	Međunarodni monetarni fond
SDR	posebna prava vučenja
SSM	jedinstveni nadzorni mehanizam
TARGET2	Transeuropski automatizirani sustav ekspresnih novčanih transakcija u realnom vremenu na bruto načelu
VaR	vrijednost adherentna riziku

© **Europska središnja banka, 2017.**

Poštanska adresa 60640 Frankfurt na Majni, Njemačka
Telefon +49 69 1344 0
Mrežne stranice www.ecb.europa.eu

Sva prava pridržana. Dopušta se reprodukcija u obrazovne i nekomercijalne svrhe uz navođenje izvora.

ISSN 2443-4949 (pdf)
ISBN 978-92-899-3111-3 (pdf)
DOI 10.2866/157013 (pdf)
Kataloški broj EU-a QB-BS-18-001-HR-N (pdf)